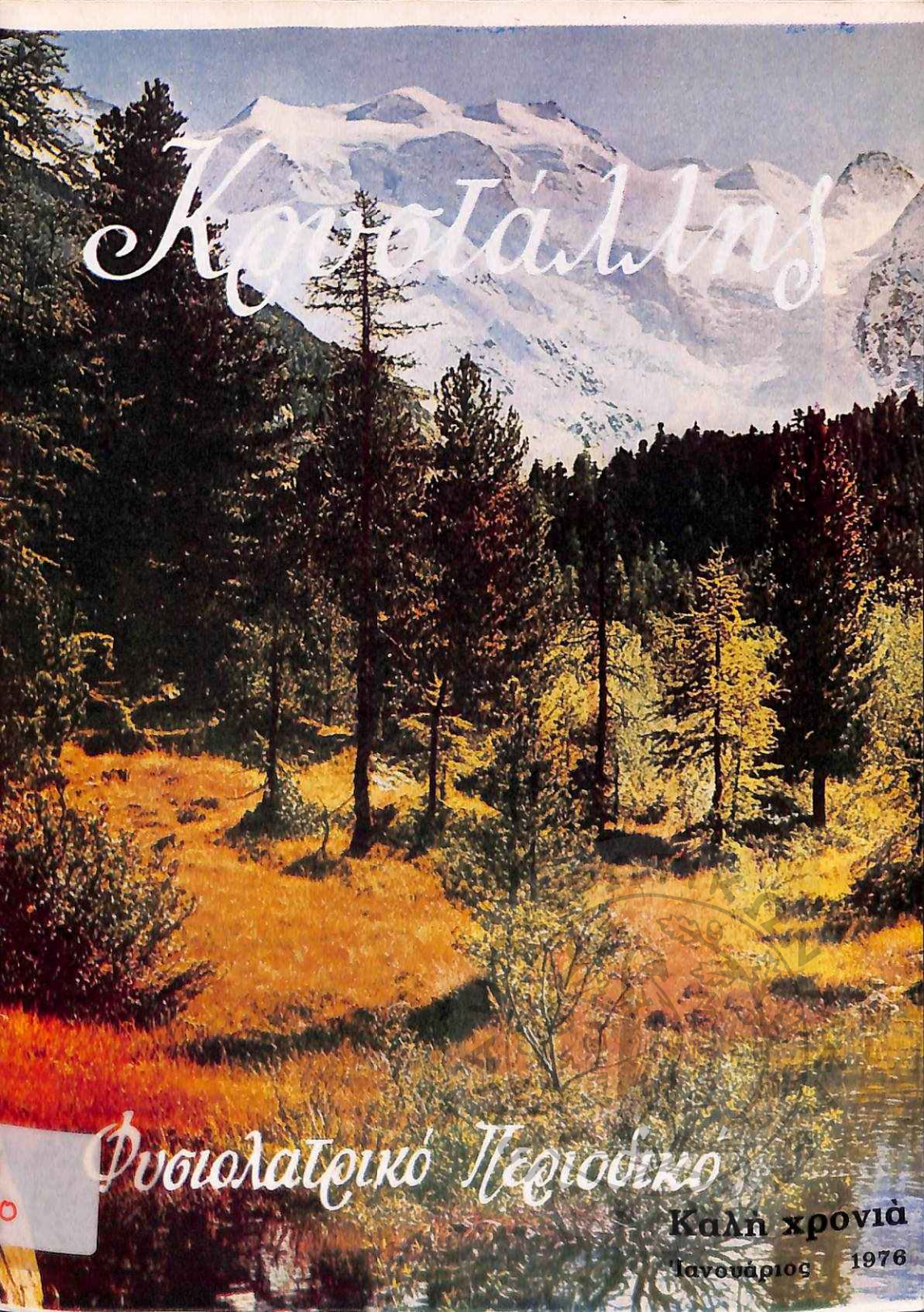

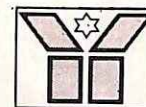
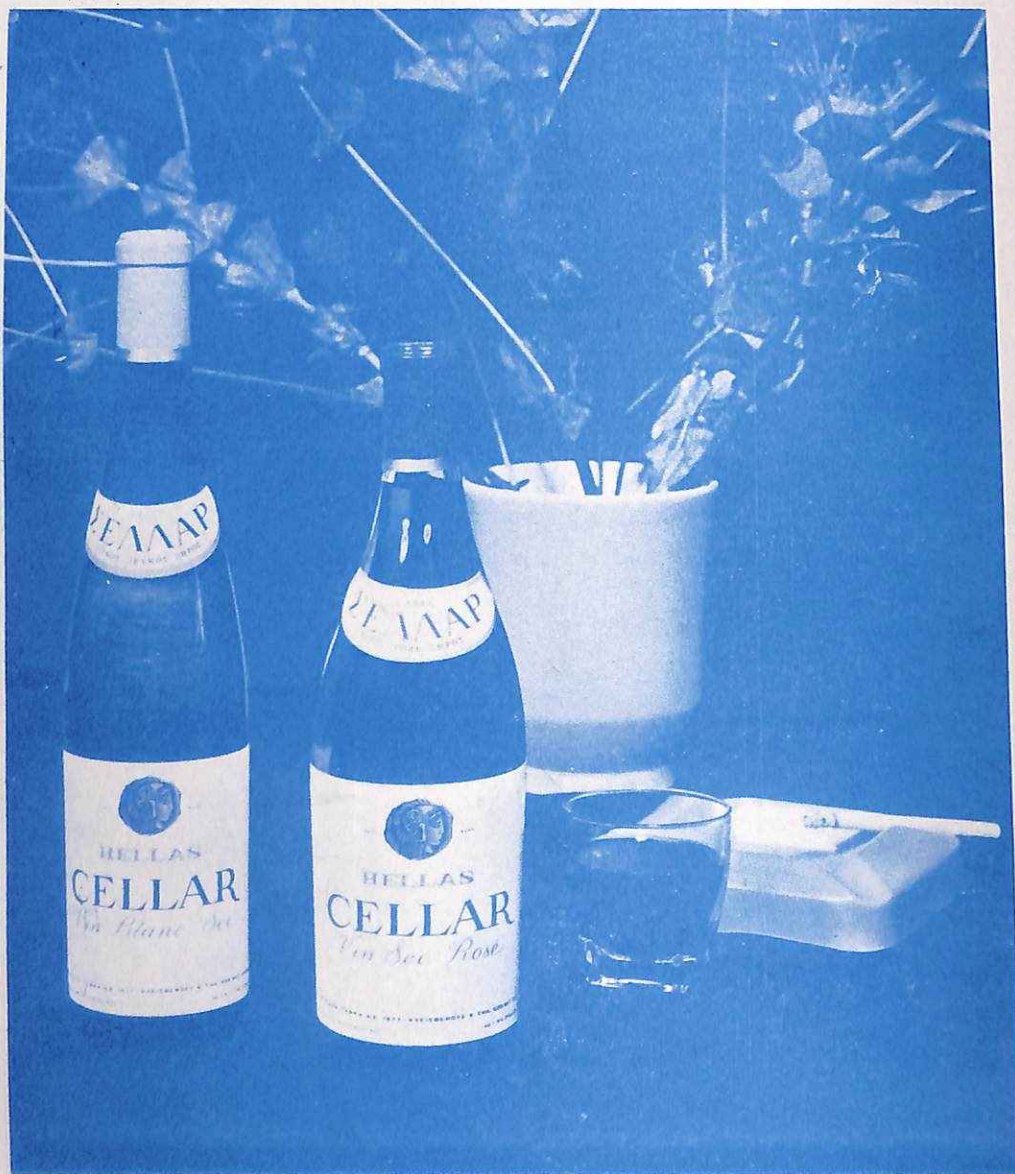

Κρησινάλης

Φυσιολατρικό Περιοδικό

Καλή χρονιά

Ιανουάριος 1976

ΥΠΕΡΑΓΟΡΑ

SUPER MARKET ELECTRIC A.E.B.E.

είναι μόνο μια

Όσο κι αν ψάξετε, θα διαπιστώσετε κι έσείς ότι η ΥΠΕΡΑΓΟΡΑ - SUPER MARKET ELECTRIC είναι μόνο μία και άσυναγώνιστη. Γιατί η ΥΠΕΡΑΓΟΡΑ - SUPER MARKET ELECTRIC διαθέτει μοναδική ποικιλία ειδών υψηλής ποιότητας, σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές.

● ΑΘΗΝΑΙ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 39 ● ΑΘΗΝΑΙ Π.ΡΑΛΛΗ 40

● ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ Β.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ● ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΕΓΝΑΤΙΑ 6

μπορεί και πουλά φθηνότερα

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

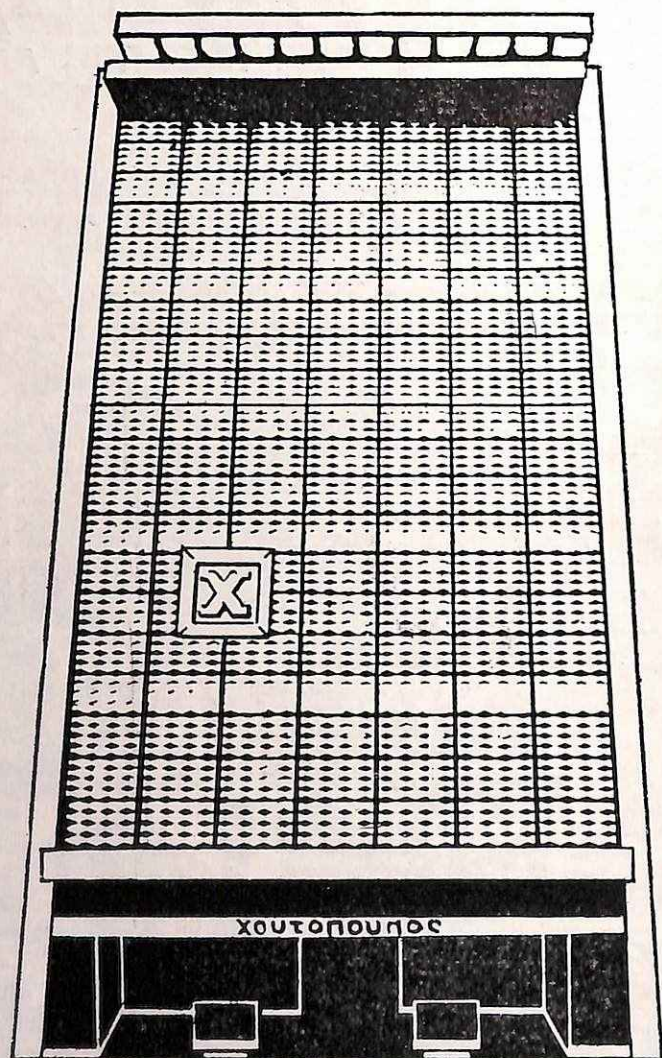
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΔΟΡΕΑ Παν. Βερβεδούρου

ΗΜΕΡΟΜ. 3.7.86

ΑΡΙΘ. 40.854

ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ

Κροσιάλλης

Φυσιολατρικό Περιοδικό

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΩΝ ΟΡΕΙΒΑΤΩΝ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ Ο.Ε.Σ.Ε.

Γραφεία: Κουντουριώτου 145 — Τηλ. 41.74.094

ΕΤΟΣ 31ον * ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΜΑΡΤΙΟΣ 1976 * ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 152

Συντακτική Έπιτροπή

ΑΦΡ. ΛΕΟΝΤΗ — Χ. ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΗΣ — Χ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

«Γέρε χρόνε φύγε τώρα, πάει ή δική σου ή σειρά». Έτσι ακούσαμε πρίν λίγες μέρες νά τραγουδιέται από στόμα σέ στόμα. «Ήλθε ό Νέος με τά δώρα, με τραγούδια με χαρά».

Πράγματι τό 1975 είναι πιά μιá ανάμνησις ευχάριστη μά και θλιβερή. Πολλά από τά δάση τής όμορφης πατρίδας μας δέν θά ξαναπρασινίσουν. Οί καταστροφικές πυρκαϊές του περασμένου φθινόπωρου άκροτηρίασαν άνεπανόρθωτα τόν δασικό πλούτο τής χώρας.

Νέος χρόνος ήλθε! 1976! Όλοι πιστεύουμε ότι θάναί δημιουργικός. Μά όλοι πρέπει νά συμβάλλουμε σ' αυτήν τήν πρόοδο. Με ζωντάνια ποδ θ' άντλήσουμε άπ' αυτήν τήν ίδια τήν φύση άς ριχτούμε στόν άγώνα. Άς ξαναγυρίσουμε έστω και φευγαλέα στήν μάνα έξοχή ποδ τόσο θά μās χαρίσει, άς πάρουμε όξυγόνο άπ' τό όξυγόνο της, δροσιά άπ' τήν δροσιά της, νειάτα άπ' τά αιώνια νειάτα της κι άς δημιουργήσουμε. Άς δημιουργήσουμε έναν κόσμο γαλανό, ώραίο. Έμπρός λοιπόν ν' άρχίσουμε μιá νέα ζωή με τις ζωογόνες έμδομές μας. ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΛΟΧΟΝ

ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΛΒΟΥ

Ἄς μὴ θρέξῃ ποτὲ
τὸ σύννεφο, καὶ ὁ ἄνεμος
σκληρὸς ὥς μὴ σκορπίῃ
τὸ χῶμα τὸ μακάριον
ποῦ σᾶς σκεπάζει.

Ἄς τὸ δοσιζῇ πάντοτε
μὲ τ' ἀργυρᾷ τῆς δάκρυα
ἢ ροδόπεπλος κόρη
καὶ αὐτοῦ ὡς ξεφτυρώνουν
αἰῶνια τ' ἄνθη.

ᾧ γνήσια τῆς Ἑλλάδος
τέκνα, ψυχὰι ποῦ ἐπέσαιε
εἰς τὸν ἀγῶνα ἀνδρείως,
τάγμα ἐκλεκτῶν Ἡρώων,
καύχημα νέον.

Σᾶς ἄρπαξεν ἡ τύχη
τὴν νικητήριον δάφνην
καὶ ἀπὸ μυρτιῶν σᾶς ἔπλεξε
καὶ πένθιμον κυπάρισσον
στέφανον ἄλλον.

Ἄλλ' ἂν τις ἀποθάνῃ
διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύθος
εἶναι φύλλον ἀτίμητον
καὶ καλὰ τὰ κλαδιά
τῆς κυπάρισσον.

Ὁ Γέρον γθονερός
καὶ τῶν ἔργων ἐχθρός,
καὶ πάσης μνήμης, ἔρχεται
περιτρέχει τὴν θάλασσαν
καὶ τὴν γῆν ὅλην.

Ἀπὸ τὴν στάμναν χύνει
τὰ ρεύματα τῆς λήθης,
καὶ τὰ πάντα ἀφανίζει.
Χάνονται οἱ πόλεις, χάνονται
βασίλεια καὶ ἔθνη.

Ἄλλ' ὅτε πλησιάσῃ
τὴν γῆν ὅπου σᾶς ἔχει,
θέλει ἀλλάξῃ τὸν δρόμον του
ὁ Χρόνος, τὸ θανάσιον
χῶμα σεβάζων.

Αὐτοῦ, ἀφ' οὗ τὴν ἀρχαίαν
πορφύριδα καὶ σκήπτρον
δώσωμεν τῆς Ἑλλάδος,
θέλει γέρει τὰ τέκνα τῆς
πᾶσα μητέρα.

Καὶ δακρυχέουσα θέλει
τὴν ἱερὰν φιλήσῃ
κόριν καὶ εἰπεῖν τὸν ἔνδοξον
λόγον, τέκνα, μιμήσατε,
λόγον Ἡρώων.

Οἱ 400 Ὀρειβάσιες τοῦ «Κρυστάλλη»

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΙΓΛΑ, Ἐκπαιδευτικοῦ

Μιά ιδέα ὅταν γίνεται πράξη, ἀπο-
τελεῖ τὴν ὑψηλότερη ἠθικὴ ἀμοιβή
γιὰ ἐκεῖνον ποῦ τὴν πραγματοποιεῖ
καὶ περιποιεῖ τιμὴ γιὰ τοὺς συνεργά-
τες του.

Ὅταν ὁ ἴδιος, ὁ ἐνσάρκωτης μιᾶς
ἐμπνεύσεως, ποῦ ἔγινε πραγματικότη-
τα, βραβεύῃ τὰ ἐπιτεύγματα τῶν ὁπαδῶν
του, γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν, ποῦ
αὐτός, σὰν πρωτοπόρος, ἐθέσπισε, αἰ-
σθάνεται εὐτυχία καὶ ἀπερίγραπτη ἱκα-
νοποίηση, τῇ σιγμῇ εἰς ἀπονομῆς
τῶν βραβείων.

Τέτοια ἠθικὴ εὐδαιμονία πρέπει νὰ
ἐξῆσε καὶ ὁ ἱδρυτὴς τοῦ «Κρυστάλλη»
κ. Δημ. Βλασσόπουλος, μὲ τοὺς συνεργά-
τες του, ὅταν τὴν 12ην Ὀκτωβρίου
1975 στὸ Καλλιδρόμο, εὐτύχησε ν'
ἀπονείμῃ ἰδιοχείρως στοὺς βετεράνους
καὶ στοὺς συγχρόνους ὀρειβάτες τοῦ
Συνδέσμου τοῦ τὰ ἔπαθλα τῶν 400 ὀ-
ρειβασίων τους, ποῦ ἔκαναν στὰ ψηλό-
τερα βουνά μας.

Τὸ σφίξιμο τῶν χεριῶν καὶ ἡ δια-
βίβαση τῶν συγχαρητηρίων του, σὲ
παλιούς καὶ νέους ὀρειβάτες, ἔμοιαζε
σὰν μετάδοση μιᾶς Προμηθεϊκῆς φλό-
γας, σὰν διαβίβαση μιᾶς δάδας ὀλυ-
μπιακοῦ φωτός, ἀπὸ τῇ μιᾷ γενιᾷ στὴν
ἄλλη, γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ὀρειβατι-
κῆς ιδέας.

Ἀπὸ τὴν ψηλὴ κορυφὴ τῆς Πεντέ-
λης, πρὸ 38 ἐτῶν, ξεκίνησε τὸ ὄραμα
τῶν ἱδρυτῶν τοῦ «Κρυστάλλη».

Ἐκεῖ εἶχαν κάνει τὴν πρώτη ὀρειβα-
τικὴ τους ἐξόρμησι, ἐκεῖ ἐμπνεύσθη-
καν ἀπὸ τὸ θεσπέσιο θέαμα, τῆς Ἀττι-
κῆς καὶ ἐκεῖ ψηλά, σὰν ἀπὸ τὴν ἐπιφοί-
τησι κάποιας θείας πνοῆς, ἐφωτίσθη-
καν γιὰ τὴν πραγμάτωσι μιᾶς ιδέας
σὲ πράξη.

Μόλις κατέβηκαν ἐπραγματοποίησαν
ἀμέσως τὴν ἐμπνευσή τους: Ἰδρυσαν
τὸν «Σύνδεσμο Φυσιολατρῶν Ὀρειβα-

τῶν «Κρυστάλλη»», μὲ τὴν εὐχὴ ὅ-
πως καὶ ἄλλοι συνάνθρωποι τους με-
ταλάβουν ἀπὸ τὸ θεῖο ποτήρι τῆς φυ-
σιολατρίας καὶ γευτοῦν τοὺς χυμοὺς
τῆς ζωοδότρας μητέρας Φύσεως.

Ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ ἱδρυτῆ τοῦ «Κρυ-
στάλλη» ἦταν ἀληθινὰ μία διακονικὴ
προσφορά, διότι στὴν ψυχὴ τοῦ ἀγνοῦ
λάτρη τῆς φύσεως δὲν ὑπείσρχονται
ὕστεροβουλίες καὶ δὲν ζητοῦνται ἀν-
ταλλάγματα γιὰ ἀνιδιοτελεῖς ὑπηρεσί-
ας πρὸς τοὺς συνανθρώπους του.

Υπάρχει στὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων
αὐτῶν ἀνθρωπιστικὴ καὶ ἀλtruιστι-
κὴ διάθεσι, ὑπάρχουν αἰσθήματα φι-
λαλληλίας καὶ ἀνυπόκριτη ἀγάπη πρὸς
τοὺς ὁμοίους τους.

Τέτοιοι ἄνθρωποι, ποῦ μοιάζουν σὰν
μύστες, κάποιας θρησκείας, δίνουν ἀπὸ
τὸν ἑαυτὸ τους νὰ κάνουν καλὸ στοὺς
ἄλλους, νὰ τοὺς μεταγγίσουν τὴ χαρὰ
καὶ τὴν υγεία, τὴν εὐτυχία καὶ τὴ γα-
λήνη ποῦ προσφέρει σὰν ἀπλήρωτο
δῶρο ἡ ὑπαιθρος.

Ὁδηγοῦνται στὴ Φύσι, ποῦ τὴν ἔχουν
ἀνάγκη τόσο πολὺ, οἱ κακοπαθημένοι
καὶ ταλαιπωρημένοι, οἱ φυλακισμένοι
καὶ δεσμῶτες μέσα στὴν ἀβίωτη ζωὴ
τοῦ ἄγχους τῶν πόλεων.

Ὅταν λοιπὸν ἱδρύθῃ ὁ σύλλογος
οἱ ἱδρυταὶ του ἐμόχθησαν ἀπὸ τότε
συνεχῶς καὶ σκληρά, νὰ τὸν νομιμο-
ποιήσουν σὰν σωματεῖο, νὰ ἐγγράψουν
μέλη, νὰ ἐκλέξουν συμβούλια, νὰ ἐκ-
δώσουν περιοδικό.

Ἐπλούτισαν τὴ δράσι τοῦ Συνδέσμου
μὲ ἐκδρομὰς, ἐκαλλώπισαν τὴς βραδυῆς
τους μὲ μορφωτικὰς ὁμιλίαις καὶ προ-
βολὰς ταινιῶν, ἔστησαν τὴ ζωτικότη-
τά τους μὲ ἀξιόλογες ὀρειβασίαις.

Καὶ ἰδοὺ τώρα ὁ κότινος τῆς νίκης
προσπαθειῶν καὶ μόχθων: 400 ὀρειβα-
τικοὶ ἄθλοι. 400 περίλαμπα κατορ-
θώματα. Ἐνα ζηλευτὸ ἐπιτεύγμα ποῦ

ἀποδίδει τὸν ἔπαινο, τῆς ἐπιτυχίας στοὺς ἰδρυτὰς τοῦ «Κρυστάλλη» καὶ τὰ συγχαρητήρια στοὺς ὀρειβάτες του.

Οἱ ἀναβάσεις τῶν ὀρειβατῶν στοὺς ψηλοὺς βωμοὺς τῶν κορυφῶν ἀξίζουν νὰ στέφονται μὲ τὸν κότινο τῆς τιμῆς τοῦ ἀθλήματος τους. Ἀντὶ γιὰ στεφάνι ἀγριελιάς φθάνει ἕνας κλώνος ἐλάτου, στοὺς σεμνοὺς καὶ μετριόφρονες, ὀρειβάτες, γιατί ἡ προσπάθειά τους εἶναι ἀνιδιοτελὴς καὶ γίνεται αὐτοσκοπός.

Ὡστόσο, ἡ ἐπιθυμία τοῦ κ. Δ. Βλαστοπούλου καὶ τῶν συνεργατῶν του ἦταν νὰ δοθῇ στοὺς ὀρειβάτες τοῦ «Κρυστάλλη» ἕνα ἀναμνηστικό δῶρο, γιὰ τὴν ἠθική τους ἀναγνώριση καὶ γιὰ τὴν, ἔστω ἀπλή, ἐπίδοση, ἐνὸς συμβολικοῦ τεκμηρίου κάποιας ψυχικῆς ἐπαφῆς καὶ ἰδεολογικῆς συγγενείας ἀνάμεσά τους.

Τοῦτῃ τῇ φορᾷ, δὲν ἐδόθη μετάλλιο ἢ περγαμινή, γιατί ἴσως θεωρήθηκε ἀταίριαστο γιὰ ἀνθρώπους ποὺ ἀποφεύγουν τὶς διακρίσεις καὶ ὑπηρετοῦν τὴν σεμνότητα.

Τοῦτῃ τῇ φορᾷ ἐδόθη ἕνα ἐμπνευσμένο, πετυχημένο, παραστατικό, συμβολικό καὶ πολὺ ταιριαστό μὲ τὴν ἰδέα καὶ τὴν πραγμάτωσή της ἀγαλματίδιο.

Ἐδόθη ὡς ἐνθύμημα ἕνα ἀγαλματίδιο ἀετοῦ, τοῦ βασιλέως τῶν πουλιῶν, καὶ κυριάρχου τῶν κορυφῶν.

Σαφὴς ὑπαινιγμός καὶ συμβολισμός τῶν ὀρειβατῶν ποὺ φθάνουν μέχρι τὰ ἐνδιατήματα τῶν ἀετῶν στὶς ἐξορμήσεις τους.

Ὁ ἀετὸς αὐτὸς γατζωμένος στὸ βράχο, ἐποπτεύει μὲ τὸ διαπεραστικό του βλέμμα τὸν χαμηλὸ κόσμο.

Ὅπως ὁ φτιασμένος στὴν κορυφὴ ὀρειβάτης περισκοπεῖ μὲ κάποια «ἀετίσια» ὑπερῆφάνεια τὸ χαμηλὸ κόσμο.

Μὲ ἀνοιχτὲς τὶς φτεροῦγες του ὁ ἀετὸς, φαίνεται ἔτοιμος νὰ πετάξῃ καὶ σ' ἄλλες κορυφές.

Συμβολίζει τὴν ἐπιθυμία τοῦ ὀρειβάτη ποὺ ἔφθασε στὴν κορυφὴ, τὴν ἐτοιμότητα του, ἂν ἦταν δυνατό, νὰ ἀνέβῃ ἀκόμη πιὸ ψηλά, μὲ τὰ φτερά τοῦ

ἐνθουσιασμοῦ του, μέχρι τὸν αἰθέριο κόσμον τοῦ φωτός.

Τὸ ἀγαλματίδιο αὐτὸ θύμιζε, ἐκεῖ στὴν καρδιά τῆς Ρούμελης καὶ τὸ τοπικὸ τραγούδι τῆς λεβεντιάς:

«Ἐνας ἀητὸς περήφανος, ἕνας ἀητὸς λεβέντης», μετατοπίζοντας τὴν λεβεντιά τῶν πολεμιστῶν σὲ καιρὸ πολέμου στὴν λεβεντιά τῶν ὀρειβατῶν σὲ καιρὸ εἰρήνης.

Ἀπέβλεπε τὸ ἀγαλματίδιο τοῦ ἀετοῦ στὴν ταύιση τοῦ ἔργου τῶν ὀρειβατῶν μὲ τὸν τόπο διαμονῆς τῶν δυνατῶν καὶ ὑψηλῶν ὀρεσιβίων πτηνῶν.

Τὸ σπουδαιότερο ποὺ ἐπέτυχε ὁ συμβολισμός τοῦ ἀετοῦ ἦταν πῶς τὸ πουλὶ αὐτὸ τὸ φιλελεύθερο καὶ περήφανο ἦταν ἡ συμπάθεια τοῦ τραγικοῦ ποιητῆ Κώστα Κρυστάλλη, ποὺ τὸ ὄνομά του τιμᾷ τὸν τίτλο τοῦ συλλόγου «Κρυστάλλη». Ἦταν τὸ πουλὶ ποὺ παρακαλοῦσε ὁ ποιητὴς νὰ τοῦ γιαιτρέψῃ τὸν καημὸ καὶ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὸ σαράκι ποὺ τοῦ σιγῶτρωνε τὰ σπλάχνα στὸν ἀρρωστιάρι κάμπο.

«...Πάρε μ' ἀητὲ στὰ νύχια σου
τι θάμ' ἐφάνῃ ὁ κάμπος...».

Τὶ ἄλλο ἐνθύμημα θὰ ἦταν συμβολικώτερο γιὰ δῶρο, στοὺς ὀρειβάτες τοῦ συλλόγου «Κρυστάλλης» ἀπὸ τὸ ἀγαπητὸ πουλὶ τοῦ ποιητῆ Κρυστάλλη;

Εἶναι σὰν ὑποθήκη καὶ διαθήκη τοῦ ποιητῆ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῶν Πόλεων, νὰ γίνουν ἐκδρομεῖς, νὰ γίνουν ὀρειβάτες, ν' ἀκολουθήσουν τὸν ἀητὸ του στὶς κορυφές τῶν βουνῶν, γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν μίσαιμα τοῦ κάμπου...

Προφητικὸς ὁ στίχος, παραδειγματικὸ τὸ ἀγαλματίδιο.

Ὅσοι ἐτιμήθησαν μὲ τὸ ἐνθύμιό τῆς 400)στῆς ὀρειβασίας τοῦ «Κρυστάλλη» εὐχαριστοῦν τὸν ἰδρυτὴ του καὶ τοὺς συνιδρυτὰς καὶ συνεργάτες του καὶ εὐχόνται νὰ συνεχισθῇ τὸ «Κρυστάλλειο» ἔργο τους γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ σωθοῦν καταφεύγοντας στὴν ἀγκαλιά του βουνοῦ, «...νὰ μὴν τοὺς φάνῃ ὁ κάμπος...».

...Στὰ 400 χρόνια τῆς σκλαβιάς...

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ - ΕΛΛΑΣ

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΛΕΟΝΤΗ

Σώπασε κυρα-Δέσποινα καὶ σεῖς ἅγιοι μὴ κλαῖτε
πᾶλε μὲ χρόνια μὲ καιροὺς πᾶλε δικὰ μας θάνα.

Στις 29 Μαΐου τοῦ 1453 ἡ ἀνθρωπότης ἔκλαψε γιὰ τὸ χαμὸ ἐνὸς ἔθνους ποὺ ἔδωσε ἅπειρα φῶτα στὸν κόσμο τῶν γνώσεων. Ὁ τηλαυγὴς φάρος τοῦ πνεύματος ἔγινε δοῦλος τοῦ ἀγράμματος, τοῦ ἄρ-
βαρου. Ἐπῆψε νὰ φωτίσῃ τὸν δρόμο τῆς μαθήσεως, τῆς προόδου, τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν.

Μιά φωτεινὴ κηλὶδα μόνο ἔμεινε νὰ λάμπῃ μέσα στὰ σκοτάδια τῆς δουλείας: τὸ φαινομενικὰ ἐλεύθερο Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως. Ἀμέσως μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Βασιλίδος ὁ Μωάμεθ ἔδωσε στὸν Πατριάρχη τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γένους. Καθῆκον του ἦταν νὰ ἐκδικάσῃ περιουσιακὰ ζητήματα, ἐκκλησιαστικὰ καὶ νὰ ἀναφέρῃ ὅλα ὅσα εἶχαν σχέση μὲ τὶς κινήσεις τοῦ ἔθνους στὸν σουλτάνο. Αὐτὸ ἀκριθὺς ἔγινε ἡ αἰτία τοῦ χαμοῦ πολλῶν πατριαρχῶν. Ἐνθερμοὶ ὑπῆρτες τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπέμενον μὲ καρτερίαν τὰ ἀπάνθρωπα μαρτύρια τῶν ἀπίστων. Ἐχυναν τὸ αἷμα τους γιὰ ν' ἀνθίσῃ μιὰ μέρα, μέσα σ' ἕναν κάμπο καταπύρρῳ ἕνα δέντρο ποὺ θὰ ἐλαστήσῃ, θ' ἀπλώσῃ τὰ κλωνιά του καὶ θὰ καταπνίξῃ μέσα σ' αὐτὰ τὸ ἀχόρταγο θερὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους. Δὲν προσκυνοῦν ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ τοῦ ἀτρόμητου ἱερέα, ποιμενάρχη, πατριάρχη. Ἰδρὺναι πτωχοκομεία, ὀρφανοτροφεία καὶ τὸ κυριώτερο τυπογραφεῖα κάτω ἀπ' τὴν μὴτῃ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Διεξάγονται ἔρανοι, καὶ ὁ ἴδιος ὁ μέγας ποιμενάρχης πηγαίνει στὸν Σουλτάνο γιὰ νὰ δώσῃ τὸ πρὸν σὰν ἀντίτιμο ἑλληνικῶν, χριστιανικῶν ψυχῶν. Αἰχμάλωτοι ἐλευθερώθηκαν, παιδιὰ τῆς

Ἑλλάδας πέρασαν τόσο κοντὰ ἀπ' τὸν θάνατο, τὸν εἶδαν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ μάτια, καὶ σὰν ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ ἕνας Ἱεράρχης τοὺς ἔσωσε.

Ἡ μοναστικὴ ζωὴ δὲν εἶναι πιά ἴδια μὲ αὐτὴ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων. Οἱ ἱερομόναχοι δὲν παραμένουν οὐδέτεροι, ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον κόσμο. Παίρνουν ἐνεργὸ μέρος στὴν προσπάθεια διατηρήσεως τοῦ ἔγῳ τοῦ Ἑλλήνα, τῆς ἐθνικῆς παρακαταθήκης. Διαφυλάσσουν καὶ ἀντιγράφουν τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, τὰ συγγράμματα τῶν ὁποίων εὐρίσκονται στὶς βιβλιοθήκες τῶν μοναστηριῶν.

Ἡ δρᾶσις δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Τὰ χρόνια διαβαίνουν, ἕνας αἰῶνας, δεύτερος... Πάντα ἡ καταπιεστητικὴ ὀθωμανικὴ δουλεία. Καὶ μιὰ φλόγα ἀνάδει στὶς καρδιές τῶν μικρῶν παιδιῶν, «τὸ κρυφὸ σχολιό».

Μικρές, φοβισμένες σκιὲς τρεμοσβύ-
νουν στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Μερικὰ γρήγορα θήματα καί... μιὰ πόρτα μισανοίγει δειλὰ, ἐπιφυλακτικὰ, μιὰ μορφὴ παρουσιάζεται λιτὴ, αὐστηρὴ, πονεμένη.

Ἐνας καλὸς ἄνθρωπος, ἕνας παπᾶς, ἕνα σχολεῖο γιὰ τὰ νέα βλαστάρια τῆς πατρίδας. Κάτω ἀπ' τὸ τρεμάμενο φῶς τῶν κανδηλιῶν καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Παντοκράτορα ἀκούγεται δειλὰ ἕνας ψαλμὸς ἐπιθλητικὸς ποὺ δονεῖ τὶς παιδικὰς ψυχὰς, γεμίζει δάκρυα τὰ μάτια τοῦ γέροντα. Ἐνας ψαλμὸς ποὺ μοιάζει νᾶρχεται ἀπὸ αἰῶνες πρὶν, ἀπ' τὴν Ἁγία Σοφία, σὰν νᾶναι ὁ τελευταῖος χερουδικὸς τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Δὲν εἶναι ὁ τελευταῖος! Δὲν εἶναι τὸ τέλος! Εἶναι

ή αρχή! Μιά αρχή που θα πυρπολήση τις κουρασμένες ψυχές, θα τις κάνει λάθα, πύρινο ποτάμι που θα κάνει κάρβουνο στο διάδα του κάθε τι τὸ ἐνάντιο στὴν λευτεριά τῆς πατρίδας, κάθε ἀπιστο, κάθε τούρκο!

Αὐτὸς ὁ ψαλμὸς, κάθε ψαλμὸς πού ἀκουγόταν καὶ θ' ἀκούγεται, εἶναι μιὰ προτροπὴ τῆς Ἑλλάδας, τῆς Ὁρθοδόξιας πρὸς ἕναν δρόμον δύσκολον, δυσανάστατο. Ἐνα δρόμο ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνωτερότητας. Ἐμφανίζει μπροστά στὰ μάτια τοῦ ὑπόδουλου γένους τὴν χριστιανικὴ θρησκεία μὲ ὅλη τῆς τὴν λαμπρότητα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ὕλικὸ παράδεισο τοῦ Ἰσλάμ. Ἡ λατρεία, πού ἐμποδίστηκε, κατατρέχτηκε, συνετέλεσε, ὥστε νὰ μεγαλώσῃ τὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα στὶς ψυχές τῶν Ἑλλήνων. Οἱ ἱερεῖς ἠμποδίζοντο νὰ τελοῦν τὴν θείαν λειτουργία καὶ πολλὰς φορὲς αὐτοὶ οἱ ναοὶ ἔστεροντο τῶν καμπαναριῶν τους. Αὐτὸ δὲν ἐμπόδισε ὅμως τοὺς εὐφρεῖς κληρικοὺς νὰ προχωροῦν στὴν τέλεση τῆς Θείας Μυσταγωγίας πού προσέβαλε τὸ αἶσθημα τοῦ κυριάρχου καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸ νὰ προσπαθοῦν νὰ τὸν μαλακώσουν, αὐτοὶ οἱ ἀφανεῖς ἥρωες, μὲ φιλοδωρήματα.

Κατεπολέμησαν τὸν ἐξισλαμισμό μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς καρδιάς τους καὶ τοῦ σώματός τους. Ἀκόμη κι ὅταν κουρέλια ἀληθινὰ τοὺς ἔσερναν πρὸς τὸν θάνατο, σὺν ἄλλοι μάρτυρες τῶν προχριστιανικῶν χρόνων δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ θρονοφωνάζουν τὴν ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τὴν δύναμη τῆς ἐπικρατήσεώς της. Ὁ ἐξισλαμισμὸς στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας ἦταν μιὰ μαστίγια πού ὑπέφεραν καρτερικὰ οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες. Ἐλέγαν τὴν στερεότυπη ἀπάντησή στίς πολυπληθεῖς προτά-

σεις τοῦ τυράννου: "Ὁχι! Ὁχι στὴν ὕλική θρησκεία τοῦ Ἰσλάμ! Ὁχι στὸν Μωάμεθ, ὅχι στὴν ἡμισέληνο! Ἡ πίστη αὐτῆς τῶν νεομαρτύρων ἦταν συνυφασμένη μὲ τὴν ἔννοια τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας.

«Γιὰ τῆς πατρίδας τὴν Ἐλευθερία γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία γι' αὐτὰ τὰ δυὸ πολεμῶ, νὰ τ' ἀποκτήσω ἐπιθυμῶ.

Κι' ἂν δὲ τ' ἀποκτήσω τί μ' ὠφελεῖ νὰ ζήσω;»

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔχει σὰν πιστεύω του αὐτό, ποιά δύναμη μπορεῖ νὰ τὸν κλονίσῃ καὶ νὰ τὸν ρίξῃ ἀπὸ τὴν κορυφὴ του; Καμμιά! Οὐτε αὐτῆς τῶν ὅπλων καὶ τοῦ θανάτου. Πατρίδα εἶναι θρησκεία, καὶ Ἑλλάδα, χριστιανισμός, πίστη, ὀρθοδοξία.

Τὸ «κρυφὸ σχολειό», ὁ θρύλος τοῦ μαρμαρωμένου βασιλιά, ὁ δυναμισμὸς τοῦ ἔθνους καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἰδανικῶν, ὁ Αὐτοκρατορικὸς ἀετὸς τοῦ Βυζαντίου, ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία, ἡ μεγάλη Ἰδέα εἶναι ἔργα τῆς ὀρθοδοξίας.

Τὸ αἷμα τῶν σεπτῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ταπεινῶν ἱερέων προσεφέρθη θυμιάμα στὸν θωμὸ τῆς Λευτεριᾶς καὶ τῆς πίστεως. Χάρη στὴν Ἐκκλησίαν τὸ Γένος ἀντρίωθηκε μὲ τὸ θόνα τῆς Λευτεριᾶς καὶ γανουρίστηκε μὲ τὸ δῶμα τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς τελευταίας λειτουργίας στὸν Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Χωρὶς τὴν θυσία αὐτῶν ἡ Ἑλλάδα δὲν θά ἦταν ἐλεύθερη, ὅτε σήμερα θὰ λεγόμεστε ἐλεύθερα ἄτομα μὲ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ὑπόσταση. Μὲ σεβασμὸ καὶ ἀπειρὴ εὐγνωμοσύνη κλίνουμε τὸ γόνα στοὺς ἀφανεῖς ἥρωες ἱερεῖς καὶ μάρτυρες τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ἐπιμέλεια—Υπεύθυνος Δελτίου: Δ. ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ Βάμβα 10, Καστέλλα.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Π. ΚΑΛΚΑΤΖΑΚΟΣ, Σαρρῆ 14.

Τὸ Δελτίον διανέμεται δωρεὰν στὰ μέλη καὶ τοὺς φίλους τοῦ «Κρυστάλλου».

Ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» (21 Μαΐου 1946)

Μαζὶ μὲ 400 Πειραιῶτες στὴν Πάρνηθα

Τιμῶντας τὴν μνήμη τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ ἀξέχαστου Χρήστου Λεβάντα, ἀναδημοσιεύουμε μιὰ περιγραφὴ τοῦ στὴν ἐφημερίδα «Ἀκρόπολις» (21-5-46) καὶ στὸ περιοδικό μας (Ἰούνιος 1946) γιὰ τὴν ἐκδρομὴ μας στὴν Πάρνηθα στὶς 12 Μαΐου 1946, πού ἔλαβε καὶ ὁ ἴδιος μέρος.

Τετρακόσιοι Πειραιῶτες μὲ τὸν «Κρυστάλλου» στὴ Πάρνηθα, εἶναι μιὰ ἐκδήλωση τοῦ φυσιολατρικοῦ πνεύματος, πού ἀγκαλιάζει ὅσο πάει καὶ περισσότερο τὰ λαϊκὰ στρώματα τῆς πρώτης ἐργατοπόλεως, τοῦ Πειραιᾶ.

Τὴν χαρήκαμε τὴν περασμένη Κυριακὴ. Ἐντεκα μεγάλα ὀκτάτροχα αὐτοκίνητα. Μιὰ ἐπιβλητικὴ σειρά πού ἐκκίνησε ἀπ' τὸν Πειραιᾶ καὶ σκαρφάλωσε στὸ πεντάμορφο βουνὸ τῆς Ἀττικῆς μας, τὴν ἐλατόδαση Πάρνηθα.

Κόσμος ἐργαζομένων ἀνθρώπων, ὑπαλλήλων, μικροεπαγγελματιῶν, κόσμος πού ἔμαθε πιά τί ἀξίζει μιὰ Κυριακὴ στὸ ὑπαιθρο, μακριὰ ἀπ' τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς πόλεως, στὸν ἀνοικτὸ ὀρίζοντα, στὰ δέντρα, στὰ πεῦκα καὶ τὰ ἔλατα, στίς βουνοπλαγιές, στίς ἀκρογιαλιές, στὴν ὁμορφὴ φύση. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη μεγάλη ἐξόρμηση τοῦ καλοῦ αὐτοῦ Πειραιῶτικῦ σωματείου. Οἱ Κυριακάτικες ἐκδρομές του ἔχουν παρουσιάσει καὶ ἄλλα τέτοια ρεκόρ πλατειᾶς συμμετοχῆς κόσμου. Καὶ σ' αὐτὸ ἀκριβὸς ἐγκρίνεται ἡ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία του. Ἴσως γιὰ τὰ γραφεῖα του βρίσκονται στὸ κέντρον δυὸ μεγάλων καὶ πυκνοκατοικημένων Πειραιῶτικῶν συνοικιῶν, τῆς Ἐυαγγελιστρίας καὶ τῆς Καστέλλας, κατ' ὀρθὴν ἀναδειχθῇ τὸ σωματεῖο πού μπορεῖ νὰ τραβήξῃ κοντὰ του, κοντὰ δηλαδὴ στὸ πνεῦμα τοῦ ἐκδρομισμοῦ τοῦ λαοῦ. Ὅλες οἱ ἐκδρομικὲς του ἐξορμήσεις σημειώνουν παρόμοια ἀποτελέσματα. Βγάζουν ἀπ' τὴν πόλιν, ἀπ' τὸ καφενεῖο ἀπ' τὴ μίζερη ἀτμόσφαιρα καὶ τὴν καταθλιπτικὴν ἐκατοντάδες ἐκδρομῶν.

Κοντὰ στὴν ἐκδρομὴ τὴν τουριστικὴ αὐτὴ πού ἔχει γιὰ σκοπὸ τῆς μιὰ ἀπλὴ ἐξοδὸ στὴν ἐξοχή, στὸ ὑπαιθρο, ἔχει καὶ τὶς ὀρεβατικὲς καὶ πεζοπορικὲς του ὁμάδες, πού τραβᾶνε τοὺς νέους, τὶς κοπέλλες, πού θέλουν νὰ γνωρισθοῦν μὲ τὸ βουνό, νὰ χαροῦν τὰ θέλητρά του. Κι οἱ ὁμάδες του αὐτές, διόλου δὲν ὑστεροῦν ἀπ' τὶς ἄλλες τῶν λοιπῶν φυσιολατρικῶν σωματείων. Νὰ τ' ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ πού ὠργάνωσε γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἄμιλλας μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ ὁ «Κρυστάλλου» καὶ πού τὰ βραβεῖα του ἀπονεμήθηκαν τὴν περασμένη Κυριακὴ πᾶνω στὴν Πάρνηθα, ὕστερα ἀπὸ ὀμιλία τοῦ Προέδρου του κ. Μυλωνᾶ. Γυναικεῖες ὀρεβατικὲς ὁμάδες: Βραβεύτηκαν α) ἡ Κα Ἀδαμαντία Ψαρροῦ, β) κ. Τούλα Νικολοῦδη, γ) δις Ἑλένη Σαμίου. Ἀνδρικές ὀρεβατικὲς ὁμάδες: Βραβεύτηκαν οἱ κ.κ. α) Ἰωάννης Νικολοῦδης, β) Γ. Τζωρτζόπουλος καὶ γ) Ἄνδρ. Σταμπούλης.

Τουριστικὲς ὁμάδες γυναικῶν: α) Κα Τασία Νικολοῦδη, β) Κα Γεωργία Νασιάκου καὶ γ) ἡ δις Ἰουλία Κορρέ. Τουριστικὲς ὁμάδες ἀνδρῶν: α) ὁ κ. Σωτ. Κούνης, β) Γ. Μάμμος καὶ γ) Νικ. Βίλλιος. Στὴ βράβευση ὑπολογίστηκε ἡ ἐπίδοση καὶ ὁ βαθμὸς τῆς συμμετοχῆς.

Ἀλλὰ δὲ σταματάει ἐδῶ ὁ «Κρυστάλλου» πού μὲ τὴν ὥραια φυσιολατρικὴ δράση του τιμᾷ καὶ τ' ὄνομα τοῦ ἀξέχαστου βουκολικοῦ ποιητῆ μας καὶ τὸν Πειραιᾶ. Σκέπτεται νὰ ὀργανώσῃ γιορτὲς καὶ ἐκδηλώσεις τέτοιες μὲ τὶς ὁποῖες ν' ἀναπτύξῃ ἀκόμη περισσότερο τὴν ἀγάπην πρὸς τὴ φύσιν καὶ τὶς παρα-

Στήν αέρινη Κύπρον προσκύνημα

ΑΝΤΩΝΗ Ν. ΣΥΜΙΓΔΑΛΑ

‘Ο Κύπρος, πολλούς αφέντες άλλαξε
δὲν άλλαξε καρδιά...

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

‘Η ώρα είναι περασμένες 9.30 τὸ πρωί και βρίσκομαι στὸ χωρὸ ‘Ελέγγου Διαβατηρίων στὸ αεροδρόμιο τοῦ ‘Ελληνικοῦ, σὲ 5 λεπτά φτάνει ἀπὸ τὸ Παρίσι τὸ σιδερένιο πουλὶ μιάς γνωστῆς ἐταιρίας πὺν θὰ μὲ πάη μὲ τὰ φτερά του σὲ μιὰ μεριά πὺν τὰ πάντα εἶναι ΕΛΛΗΝΙΚΩ-ΤΑΤΑ καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νάγει στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων. Στὴ πατρίδα τῶν

δόσεις μας, νὰ τραβήξῃ κοντά του περσιότερο κόσμο.

Πόση σημασία ἔχει μιὰ τέτοια προσπάθεια ὅταν μάλιστα σημειώνεται στὸ Πειραιᾶ, ὅλοι τὸ καταλαβαίνουμε. Μιὰ μέρα τὴν ἐβδομάδα στὸ ὑπαιθρο γιὰ τὸν ἐργαζόμενο ἄνθρωπο, εἶναι μιὰ ἀνανέωση. Κέρδιμα δυνάμεων. Βάπτισμα τῆς ψυχῆς στὴν ὁμορφιά. Καὶ ὁ Πειραιᾶς, ἡ πόλις τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώπων, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ τέτοια σταυροφορία. ‘Ενα ξεκίνημα. Τὰ ἐντεκα μεγάλα αὐτοκίνητα καὶ οἱ 400 Πειραιῶτες πρέπει νὰ διπλασιασθοῦν, νὰ τριπλασιασθοῦν, νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία σ’ ὅλο τὸν κοσμάκη νὰ χαρῇ, νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀξία τοῦ ἐλληνικοῦ ὑπαίθρου. Μονάχα πὺν πρέπει παράλληλα νὰ ὀργανωθῇ καὶ ἡ καλλιέργεια τοῦ κόσμου αὐτοῦ στὴ φυσιολατρικὴ ἀγωγή. ‘Ο λαὸς νὰ μάθῃ νὰ βγαίνει στὸ βουνό, χωρὶς νὰ παίρνῃ μαζί του καὶ τὶς συνήθειες τῆς πόλεως. ‘Ετσι ἡ καταπονημένη ἀπὸ τὶς τόσες δοκιμασίες γενιά μας, θὰ μπορέσῃ νὰ ἀποκτήσῃ καινούργιες δυνάμεις, καὶ πρὸ παντός, τὴν αἰσιοδοξία γιὰ τὴ ζωὴ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΕΒΑΝΤΑΣ

σημερινῶν ἡμεθῶν, στὸ καταγάλανο νησί τῆς ‘Αφροδίτης, στὴν χιλιομάρτυρη καὶ ἡρώδεα ΚΥΠΡΟ. Μερικοὶ φίλοι μας τὴν θεωροῦν κτῆμα τους πατρογονικό, μιὰ γιὰ τὴν κακοτυχία τους σὲ ὅποια μεριά τῆς καὶ ἂν ἐπῆγα γνησιότατα ἐλ λ η ν ι κ ἂ ἄκουσα καὶ ὅλα τῆς μαρτυροῦν ἐλ λ η ν ι κ ὅ στοιχεῖο καὶ ‘Ελλάδα καὶ τίποτε ἄλλο. Εἶναι σχεδὸν γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ὅτι ὅποιο καὶ ἂν εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον σας καὶ οἱ προτιμήσεις σας, στὸ νησί τῆς ΚΥΠΡΟΥ, θὰ ικανοποιηθοῦν μὲ τὸ παραπάνω ὅλες.

Στὸ σύντομο αὐτὸ ταξίδι θὰ πᾶμε ΛΕΜΕΣΟ, ΠΑΦΟ, ΦΑΜΑΓΚΟΥΣΤΑ ἢ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ, ΛΑΡΝΑΚΑ καὶ στὴν ΚΕΡΥΝΕΙΑ καὶ ἀρχίζω ἀπὸ τὴν ΛΕΥΚΩΣΙΑ, πὺν καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ γιὰτὶ βρίσκεται στὸ κέντρο του. ‘Η φήμη τῆς ξεκινᾶ στὸν Μεσαίωνα καὶ ἀντικατέστησε τὴν ἀρχαία ΛΗΔΡΑ. Εἶναι μιὰ πόλη μὲ ἀρκετὴ εὐημερία, πὺν μαζί μὲ τὶς 100.000 κατοίκους τῆς τὴν ἔκαμαν μιὰ ἀπὸ τὶς πλέον ὁμορφότερες πόλεις τῆς ‘Ανατολῆς. Τὰ τεῖχη μὲ τὶς ἐντεκα ἐπάλξεις πὺν περικλείουν τὴν παλιὰ πόλη ἔχουν ἔκταση τριῶν μιλίων καὶ ἐπανακτίσθηκαν ἀπὸ τοὺς ‘Ενετοὺς γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ἐναντίον τοῦ πυροβολικοῦ.

‘Ο ἐπισκέπτης θὰ συναντήσῃ στὴν παλιὰ πόλη καὶ μέσα ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς πολλὰ κτίρια Γοτθικοῦ ρυθμοῦ πὺν ἀνῆκαν στοὺς βασιλεῖς Λουζινιάν, τὸ πλέον ὁμορφὸ ἀπ’ ὅλα τούτα εἶναι ὁ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ τῆς ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ πὺν ὁ βασιλιάς τῆς Γαλλίας ὁ ΣΑΙΝΤ ΛΟΥΓΙΣ βοήθησε γιὰ τὴν ἀνέγερσή του. Σήμερα λέγεται ΣΕΛΙΜΙΕ καὶ εἶναι τζαμί. Τὸ περίφημο Κυπρέτικο μουσεῖο πὺν βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη

καὶ στεγάζει σήμερα μιὰ πολὺ πλούσια συλλογὴ ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων ἰδρῦθη ἐδῶ καὶ 70 χρόνια, ἀλλὰ ἡ ἀνέγερσή του ἄρχισε μόλις στὰ 1908· ἔχει πλοῦτο σὲ πῆλινα ἀγγεῖα, ἀγάλματα καὶ κοσμήματα καὶ εἶναι χωρὶς δισταγμὰ οἱ ἐκθέσεις του μιὰ ἀπὸ τὶς ὁραιότερες τῆς Μέσης ‘Ανατολῆς.

‘Αρχίζει ἀπὸ τὰ μοναδικὰ ἀγγεῖα τῆς Νεολιθικῆς ἐποχῆς πὺν ἀνάγονται στὴν 6η χιλιετηρίδα π.Χ. Σ’ ἄλλη αἶθουσά του βλέπεις τοὺς θησαυροὺς πὺν κρυβέσταν σπλάχνα τῆς ἡ τόσο γόνιμη γῆ τῆς, σ’ ἄλλη πάλι θὰ θρῆς πληθῶρα καὶ πολὺ πλούσια τὰ εὐρήματα τῆς ἐποχῆς τοῦ Χαλκοῦ μὲ κλασσικὰ ἀγάλματα καὶ πολὺ ὁρατὰ Βυζαντινὰ ἀργυρὰ ἀριστουργήματα, πὺν δὲν σοὺ κάνει ἔτσι καρδιά ν’ ἀφήσῃς τὸ μάτι σου ἀπὸ πάνω τους. Μέσα στὸ Μουσεῖο ὑπάρχει ἕνα παράστημα τοῦ παλιοῦ Βασιλικοῦ Παλαιοῦ πὺν περιέχει κατὰλοιπα Μεσαιωνικῆς καὶ Τουρκικῆς κατοχῆς. ‘Αλλο ἀξιόλογο Μουσεῖο εἶναι καὶ αὐτὸ τῆς Λαϊκῆς Τέχνης πὺν στεγάζεται στὸ κτίριο τῆς Παλιᾶς ‘Αρχιεπισκοπῆς πλησίον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ ‘Αγ. ‘Ιωάννου. ‘Εχει ὁριζμένα δείγματα παλαιῶν ἐνδυμασιῶν τῆς νή-

σου ὡς ἐπίσης καὶ διάφορα ἀντικείμενα λαϊκῆς τέχνης. Στὴν ὁμορφὴ Λευκωσία συνάντησα καὶ πολλοὺς πνευματικούς ἀνθρώπους ὅπως τὸν Πάτροκλο Σταύρου, ‘Αντ. Περνάρη καὶ τὸν ἐξοχὸ Δημήτρη Χαμπούλδη. Μὰ νὰ ὁ σωφὲρ μοὺ κάνει σιγάλο ν’ ἀφήσω γιὰ λίγο τὴν ὁμορφὴ αὐτὴ πόλη γιὰ νὰ πᾶμε στὴν Λεμεσό.

Μὴ θαρρήσετε πὺς εἶναι χωριό, ἡ ΛΕΜΕΣΟΣ, ὅχι... ὅχι, εἶναι μιὰ πόλη πὺν μὲ τοὺς φιλόξενους καὶ ἀνοιχτόκαρδους κατοίκους τῆς καὶ τὰ συχνὰ γλεντοκόπια μᾶς περιμένανε. ‘Εδῶ στὴν Λεμεσό εἶναι οἱ περίφημοι ἀμπελώνες καὶ ἐδῶ πάλι τὰ περίφημα δάση τῶν πορτοκαλιῶν τῆς περιοχῆς ΦΑΣΟΥΡΙΟΥ, ἐδῶ καὶ οἱ μεγάλες διομηχανίες τοῦ νησοῦ ὅπως τῶν τσιμέντων, τῶν χυμῶν φρούτων, τοῦ χαρουπισοῦ, τοῦ σταφυλίου μὲ τὰ προϊόντα του καὶ τὰ ὑποπροϊόντα του.

‘Απὸ δῶ θὰ πᾶς γιὰ ὀρειβάσιαν στὸν περήφανο ΟΛΥΜΠΟ καὶ γιὰ τὸ ξακουσμένο ΤΡΟΟΔΟΣ, ἀπὸ δῶ πάλι θὰ θὰ δίσῃς γιὰ τὸ βουνὸ τοῦ ΚΥΚΚΟΥ, τῶν ΠΛΑΤΡΩΝ, τοῦ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ, τοῦ ΠΕΡΑ ΠΕΔΙΟΥ καὶ γιὰ νὰ πᾶς μετὰ στὸ κατάφυτο ἀπὸ ἀμπέλια καὶ τὰ πολλὰ χωριὰ βουνὸ ΑΦΑΜΗ ὅπου καὶ θ’ ἀπο-

Τὸ περίφημο Μπέλλα - Πάις

λαύσης τὸ Κυπρέϊκο νέκταρ πὺ θὰ σὲ
κάνῃ ἄμα φύγῃς ν' ἀναπολῇς ἓνα ποτη-
ράκι κρασί Ἀφάμη. Ἐδῶ πάλι στὴν
Λεμεσό προσκαλεῖται ὁ ἐπισκέπτης καὶ
μὲ συμμετοχὴ δλόκληρου τοῦ νησιοῦ νὰ
λάβῃ μέρος στὶς ξέφρενες γιορτάδες τοῦ
Καρνάβαλου πὺ θυμίζουσι λίγο-πολύ
τὸ Ρίο Μπραζιλέρο. Σ' αὐτὴν τὴν ὁμορ-
φη πόλῃ συρρέουν κατὰ χιλιάδες οἱ Κύ-
πριοι καὶ οἱ τουρίστες στὴν περίφημη
Λεμεσιανὴ φιάστα τοῦ κρασιοῦ ἢ στὶς
γιορτάδες τοῦ Κατακλισμοῦ ἢ στὴν ἐπί-
δειξη Λαϊκῶν Δημοτικῶν χορῶν. Ἡ
ΛΕΜΕΣΟΣ εἶναι ἡ δευτέρη πόλῃ μετὰ
τὴν Λευκωσία. Ἀπ' ἀπόψεως κατοίκων
ἀριθμεῖ περί τις 50.000. Στὰ περίχωρά
τῆς οἱ Ἀγγλοὶ κτίσανε δλόκληρες μι-
κρές πολιτείες ὅπως στὴν ΕΠΙΣΚΟΠΗ
καὶ στὸ ΠΑΡΑΜΑΛΙ.

Ἐδῶ στὴν Λημσὸλ γνῶρισα καὶ τὸν
φίλο λογοτέχνη-γιατρὸ Κώστα Κλεό-
βουλο γνωστὸν στὸν ἑλληνικὸ πνευματικὸ
χῶρο ὡς Λῶρον Φαντάζη, ἀνηψιὸν τοῦ
γνωστοῦ λογοτέχνη Μελέῃ Νικολαΐδῃ.
Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γαλανὴ ἀκρογιαλιά πὺ
μᾶς προσφέρει ἡ Λεμεσός, μᾶς δίνει καὶ
τὰ περίφημα παγκοσμίως γνωστὰ ὄρεινά
τῆς θέρετρα τὸν ΣΑΪΤΑ, ΜΕΣΑ ΠΟ-
ΤΑΜΟ, τὶς περίφημες ΠΛΑΤΡΕΣ, τὸν
ΠΡΟΔΡΟΜΟ, τὸ ΠΕΡΑΠΕΔΙ καὶ τὸ
ΤΟΟΔΟΣ. Ἐδῶ πρέπει νὰ εἰπωθῇ ὅτι
μέσα στὴ πόλῃ στέκει χαλκώστερον τὸ ὁ-
μορφο Κάστρο τῆς. Ὑπάρχει καὶ ἓνα ξω-
κλήσι τῶν ΠΠΩΤΩΝ τοῦ ΑΓΙΟΥ
ΤΑΦΟΥ πὺ εἶχανε τὴν ἔδρα τους μετὰ
τὴν πτώση τῆς ΑΚΡ. Ἐδῶ στὰ 1191 ὁ
ΡΙΧΑΡΔΟΣ ὁ ΛΕΟΝΤΟΚΑΡΔΟΣ τῆς
Ἀγγλίας παντρεύεται τὴν ἐκλεκτὴ τῆς
καρδιάς του τὴν ΒΕΡΕΓΓΑΡΙΑ τῆς
ΝΑΒΑΡΑΣ.

Βγαίνοντας ἔξω ἀπὸ τὴν πόλῃ καὶ
περίπου τὰ τρία μίλλια στὸν δρόμο πὺ
ὁδηγεῖ στὴν ΠΑΦΟ, μέσα στὸ κατὰφυτο
κάμπο θὰ συναντήσῃς ἓνα πλοῦσιον σὲ
ὀργιῶδη παραγωγὴ χαρουπιῶν χωρὶς τὸ
ΚΟΛΟΣΣΙ, τοῦ ὁποῖου δεσπόζει ὁ περί-
φημος πύργος του. Ἐδῶ ἐγκατέστησαν
τ' ἀρχηγεῖο τους οἱ ΝΑΪΤΕΣ στὰ 1192
καὶ εἶναι γνωστὸ σήμερα ὡς Λὰ Γκράν
Κοιμαντερί. Συνομιλήκαμε μὲ τὸν Πύργο

πρέπει νὰ θεωροῦνται καὶ τὰ διάφορα
φράγματα κτίσματα καὶ οἱ ἐγκαταστάσεις
ξαχαροπλαστείου. Πάνω στὸν ἴδιο δρόμο
καὶ μόνο σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ
συναντήσῃς τὸν χῶρο ὅπου ἄλλοτε ἦταν
κτισμένη ἡ πόλις τοῦ ΚΟΥΡΙΟΥ καὶ πὺ
τὴν κτίσανε οἱ ΑΡΓΕΙΟΙ.

Σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν χῶρο πολλὰ καὶ σο-
βαρὰ ἐνδιαφέροντα θὰ σοῦ προκαλέσουν
τὴν περιέργεια νὰ ἐπισκεφθῇς. Στὴν εἴ-
σοδό του ἔξερῃς κατὰλοιπα ἐνὸς λου-
τροῦ καθὼς καὶ ἄλλων κτισμάτων καὶ κτι-
ρίων μὲ δάπεδα ἀπὸ περίφημα μοναδι-
κῆς ὁμορφιάς μωσαϊκά. Λίγα μέτρα πῦθ
κάτω θὰ σταθῇς νὰ θαυμάσῃς τὸ ἀρχαῖο
θέατρο, πὺ ἀναστυλῶθηκε ἐδῶ καὶ μερι-
κὰ χρόνια, μὲ μιὰν μοναδικὴ ἀκουστικὴ
καὶ μπορῶ νὰ πῶ ἀνωτέρα τοῦ θεάτρου
τῆς ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ. Εἶναι κτισμένο μὲ
τέτοιον τρόπο πὺ ὁ θεατὴς του νὰ μπορῇ
νὰ βλέπῃ θέατρο καὶ σύγχρονα ν' ἀπο-
λαμβάνῃ τὸν φλοῖσθο τῶν κυμάτων τῆς
θάλασσας τοῦ ΚΟΥΡΙΟΥ. Σ' αὐτὸν δῶ
τὸν χῶρο θὰ συναντήσῃς μιὰν θαυμασία
βυζαντινὴ ἐκκλησία. Τώρα φεύγοντας
ἀπὸ τὸ θέατρο ἀνεβαίνεις στοὺς κατατρά-
σινους ἀπὸ πεῦκα γύρω λόφους ὅπου
συναντᾷς τὸν περίφημο ναὸ τοῦ ΓΥΛΑΤΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ «ἄφ' ὧν ρίπτουσι τοὺς ἄ-
ψαμένους τοῦ θωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος»
καὶ αὐτὸς εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον ψη-
μισμένους ἑλληνικοὺς ναοὺς τῆς Κύπρου.

Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου μᾶς κάνει
τὸ γνῶριμον νεῦμα γι' ἀναχώρησιν, ἀλλὰ
προτοῦ φύγουμε μὲ προορισμὸ τὴν ΠΑΦΟ,
ἀξίζει νὰ ρίξῃ κανεὶς μιὰ ματιὰ σ' ἓνα
λουτρὸ καὶ σὲ μιὰ παλαίστρα Ρωμαϊκῆς
περιόδου, — ὁδηγῇ πᾶμε γιὰ τὴν ΠΑΦΟ.
Ἄν καὶ μικρὴ, εἶναι ἡ περικαλλὴς πό-
λις τοῦ νησιοῦ γιατί ἐδῶ κατὰ τὴν Μυ-
θολογίαν γεννήθηκε ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτα
ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Σ' ἓνα σημεῖο μέσα στὴ
θάλασσα κοντὰ στὸν παράλιον δρόμο ΛΕ-
ΜΕΣΟΥ πρὸς ΠΑΦΟΝ ὀψώνεται ἓνας
γυμνόβραχος μὲ τὴν κάπως παράξενη
ὀνομασία ἡ ΠΕΤΡΑ τοῦ ΡΩΜΗΟΥ πὺ
σύμφωνα μὲ τὸ μῦθον ἀναδύθηκε ἡ θεὰ
μέσα ἀπ' τὰ κύματα πὺ σπᾶνε πάνω στὸ
βράχο.

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

Σκέψεις ἀπὸ τὴν ἀνάβασή μας στὴν ΟΡΘΡΥ

Τὸ νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὴν ὁμορφιά καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσης, εἶναι κάτι
πὺ ἀπαιτεῖ ἀπογείωσιν ἀπὸ τὰ γήινα τοῦ «πολιτισμοῦ» τῶν πόλεων καὶ προσ-
γείωσιν στὰ ἐξιδανικευμένα ὕψη τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ὅταν βρεθῇκαμε ψηλὰ στὸ «Γερακοβοῦνι», μετὰ ἀπὸ μιὰ κοπιώδη πάλη
μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης, τὴν βροχὴ καὶ τὸ χιόνι, αἰσθάνθηκα πῶς ὅλο αὐτὸ
τὸ ἀπέραντο μεγαλειώδες θέαμα πὺ ἀπλώνετο μπροστὰ μου, ἐπηρέαζε καὶ
ἐξημέρωνε τὴν ψυχροσύνθεσή μου καὶ σὰν ἄλλος ἄνθρωπος, ἀπηλλαγμένος ἀπὸ
τὶς ἄλλοπρόσας θεωρίες τῆς πόλης, θυμήθηκα τοὺς ἀθάνατους στίχους τοῦ
Προφήτάνακτος «... πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας».

Οἱ ὁροσεῖρες τῆς Ὀρθρῦς, πὺ ξεχωρίζουν στὴν Στερεὰ Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν
Θεσσαλίαν μὲ τὶς γεμάτες ἀπὸ δρυς, ἔλατα καὶ ἄρκουδοπούρναρα δασώδεις ἐκ-
τάσεις των, παρουσιάζουν κάτι τὸ ἀπίστευτο σὲ φυσικὸ μεγαλεῖο.

Ἀλλὰ σκοπὸς μου εἶναι, νὰ ἀποφύγω τὶς περιγραφὰς καὶ νὰ περιορισθῶ
στὰ συναισθήματα τὰ ὁποῖα καταλαμβάνουν τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ
μὲ αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο πὺ παρουσιάζει ἡ Ὀρθρῦς.

Ὁ Σ.Φ.Ο. «Κρυστάλλης» διαλέγοντας τὶς ὥραιες αὐτὲς ὀρειβατικὰς ἐξορ-
μήσεις, ἀποθανατίζει τόσο χαρακτηριστικὰ τὸ ἀθάνατο ἐκεῖνο χωριατόπαιδο
πὺ ἔφυγε ἀπὸ τὴν Πίνδο καὶ ἦλθε στὴν Μεγαλοῦπολιν γιὰ νὰ τὸ σκοτώσῃ,
παρὰ τὸ ὅτι προαισθάνθη τὸ τέλος του καὶ ἐπεκαλέσθη τὸν σταυραετὸ γιὰ
νὰ τὸν σώσῃ, μὲ τὸ γνωστὸ:

Παρακαλῶ σε, σταυραετέ, γιὰ χαμηλώσου λίγο
καὶ δός μου τὶς φτεροῦγες σου καὶ πᾶρε με μαζί σου,
πᾶρε με ἀπάνου στὰ βουνά

τι θὰ μὲ φάῃ ὁ κάμπος

Ἔτσι καὶ ἐμεῖς οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι, πὺ ἔχουμε χάσει κάθε νόημα γιὰ
τὴν ἀξίαν τῆς ζωῆς, γιατί παλεύουμε κόθε μέρα μὲ χίλια τόσα προβλήματα, χω-
ρὶς ποτὲ νὰ τὰ λύνουμε, αἰσθανόμεθα ὅτι, σιγά - σιγά, μὰ σταθερὰ, ἡ Μεγαλοῦ-
πολις μᾶς σκοτώνει ὅπως σκότωσε καὶ τὸν ποιμενικὸ ποιητὴ τοῦ βουνοῦ.

Ἡ φυγὴ ἀπὸ τὴν καταθλιπτικὴν μονοτονίαν τῆς ζωῆς, γίνεται νοητὴ μόνον
ὅταν βρεθῶμε στὴ φύσιν, σ' ἓνα βουνό, σὲ μιὰ βουνοκορφή.

Τότε καὶ μόνο αἰσθανόμεθα ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον ὕλη ἀλλὰ καὶ
ψυχὴ.

Στὰ χρόνια τῆς φυσιολατρικῆς μου ζωῆς, πρώτη φορὰ αἰσθάνθηκα τόσο
συγκλονιστικὸ δέος, ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς μεγαλοπρέπειας τοῦ δάσους μὲ τὰ
ἀρκουδοπούρναρα. Ταυτόχρονα ὅμως κατὰλαβαν τί ἀξία ἔχει ὁ ἄνθρωπος ὡς
πνεῦμα διότι ὅπως τὸ πνεῦμα εἶναι ἀθάνατο, ἔτσι καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσης,
εἶναι ἀθάνατο.

Ἀλλὰ οἱ βουνοκορφὲς προτιμοῦν νὰ μένουν ἀπάτητες, δὲν εἶναι καθόλου
φιλόξενες καὶ πρὸ παντός, δὲν ἐπιτρέπουν περισυλλογὴ καὶ στοχασμούς.

Λές καὶ δὲν ἀνέχονται τοὺς κοσμοπολίτες ἐπισκέπτες καὶ θέλουν νὰ τοὺς διώ-
ξουν γρήγορα, καὶ ἔτσι ἡ κατάβασή μας ἀρχίσει. Τί κι' ἂν εἶναι καὶ αὐτὴ κου-
ραστικὴ, τίποτα τώρα γιὰ μᾶς δὲν ἔχει σημασία, ἡ ψυχὴ μᾶς εἶναι πλημμυρι-
σμένη ἀπὸ ἀγαλλίασιν. Χαρούμενοι καὶ γελαστοὶ περνοῦμε μέσα ἀπὸ τὰ ἀρκου-
δοπούρναρα καὶ ἡ σκέψις μᾶς πάλι φτερουγίζει στοὺς στίχους τοῦ Κρυστάλλη:

Ὅσες βολὲς κινᾶω νάρθῶ,
βουνό νὰ σὲ ἀπολάψω...

ΤΑΥ - ΡΟ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

(Ματιές στην ζωή και στὸ ἔργο του)

ΛΑΚΗ ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗ

Ξεφυλίζοντας ἓνα βιβλίο βρήκα μέσα ἓνα παλιὸ ἀπόκομμα κιτρινισμένο ἀπὸ κάποια ἐφημερίδα τὸ ὁποῖον ἀνέφερε τοὺς παρακάτω στίχους:

«Πιὲ στοῦ Γιαλοῦ τὴν σκοτεινὴν ταβέρνα τὸ κρασί σου
σὲ μιά κρη τώρα π' ἄρχισαν ξανά τὰ πρωτοβρόχια...»

Τελειώνοντας ἔγραφε ἐντὸς εἰσαγωγικῶν τὴν λέξι «Σκιές» θέλησα νὰ εἰσχωρήσω ὅπως ἀκριβῶς ἓνας σπηλαιολόγος προκειμένου μὲ τὸν φακό του καὶ μὲ τὴν ἐπιστήμη του νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὸν πλοῦτο ἐνὸς θαμμένου πολιτισμοῦ.

Ἐριξα φῶς στὸ Λάμπρο Πορφύρα καὶ στὸν κόσμον του, στὸν ποιητὴ καὶ στὸν ἄνθρωπο.

Πορφύρας, φιλολογικὸ ψευδώνυμο (ἐκ τῆς πορφύρας) τοῦ Δημητρίου Συψώμου καταγομένου ἀπὸ τὸ νησί τῶν Ἑλλήνων ἐφοπλιστῶν καὶ τῶν μαστιχοδένδρων τὴν ὁμορφὴ Χίο.

«Στὸν Πειραιᾶ. Ἐνα ποιδάκι μὲ κοντὰ παντελονάκια χλωμό, καχεκτικὸ ἀδύνατο μὲ δειλοὺς τρόπους πηγαίνοντας στὸ σχολεῖο.

Ἀπαντιόμαστε στὸ δρόμο. Μὲ χαιρετάει ντροπαλὰ καὶ βιάζεται νὰ προχωρήσῃ...».

Ἔτσι σκιαγραφεῖ ἓνας ἄλλος μεγάλος ποιητὴς ὁ Παῦλος Νιρβάνας τὸν ποιητὴ τῶν «Σκιῶν».

Φοιτᾷ στὴν Νομικὴ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν χωρὶς νὰ πάρῃ ποτὲ δίπλωμα στὰ χέρια.

Ταξιδεύει στὴν Ἰταλία, Γαλλία, Ἀγγλία καὶ γυρίζοντας κατοικεῖ μόνιμως στὸν Πειραιᾶ.

Ἀσχολεῖται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο μὲ τὴν ποίηση γράφοντας λίγα μόνο

ποιήματα καὶ καθίσταται ἔτσι δόκιμος ποιητὴς μὲ ἐγκωμιαστικὸν πρόλογον τοῦ Στέφανου Στεφάνου γιὰ τὸ ποιήμα του ἢ «Θλίψις τοῦ Μαρμάρου». Συνεργάζεται μὲ τὰ «Παναθήναια» τὴν Μοῦσα τὸν Διόνυσον κ.λ.π. Λίγα ποιήματα ἀποτελοῦν τὴν πρώτη ποιητικὴ συλλογὴ «Σκιές», γιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ μία δεύτερη «Μουσικὲς Φωνές» τυπωμένη μετὰ τὸ θάνατό του.

«Καλὰ ἢ κακὰ, δίκαια ἢ ἀδίκαι νομίζω ὅτι ὁ Πορφύρας θὰ μείνῃ γιὰ καιρὸ στὴν γραμματολογία μας ἴσως καὶ γιὰ πάντα σὰν ἓνας «μουσικὸς ποιητὴς» εἶχε γράψῃ ἓνας ἀπὸ τοὺς κατ' ἐξοχὴν μεγάλους καὶ συστηματικούς μελετητὲς τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας μας ὁ Κλέων Παράσχος.

Στὴν συλλογὴ «Σκιές» βλέπει κανεὶς τὸν ποιητὴ καὶ τὸν ἄνθρωπο.

Μᾶς μεταφέρει στοὺς ἥρωές του, ἀνθρώπους θάλασσας καὶ τοῦ πόνου σὲ μίαν Πειραϊκὴν παραλία νὰ πίνουν στὴν σκοτεινὴ ταβέρνα.

...Πιέτο μὲ ναῦτες καὶ σκυφτοὺς ψαράδες ἀντικρύσου μ' ἀνθρώπους ποὺ βασάνισε ἡ θάλασσα κι' ἡ πτώχεια...» Πίνει κι' ὁ ἴδιος καὶ συμμερίζεται καὶ μοιράζεται τὸν πόνο τῶν ἄλλων γι' αὐτὸ καὶ τὸν τραγουδᾷ

Ἀπλᾶ καὶ ἀθόρυβα σὰν σκιά ἦλθε στὴν ζωὴ καὶ στὰ γράμματα. Ἔτσι ἀθόρυβα ἐπίσης ἔφυγε μίαν χειμωνιάτικη ἡμέρα τοῦ Νοέμβρη τὸ 1932.

Στὴν ἑκτακτὴ συνεδρίαση τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ προέδρου τῆς Κωστῆ Παλαμᾶ αὐτὴ τὴν ἀνήλιαστη μέρα:

«Παρακαλῶ ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ ὀλιγόλογος νὰ σὰς γνωρίσω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὸν θάνατο τοῦ Δημητρίου Συψώμου καὶ τὸ πένθος ποὺ

ἐμπνέει ὁ θάνατός του. Δημήτριος Σύψωμος εἶναι ὁ ἐγκριτος ἀγαπητὸς ποιητὴς Λάμπρος Πορφύρας.

Ἐμπνέει τὸ πένθος εἰς ὅλους ὅσοι ἐγνώρισαν καὶ ἡσθάνθησαν τὴν ποίησίν του, μεταξύ τῶν ὁποίων φίλοι καὶ συνάδελφοι ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ παρακάθωνται μέλη τοῦ ιδρύματος τούτου...».

Καὶ τελειώνοντας τὸν λόγο τῆς ἀναγγελίας τοῦ θανάτου τοῦ πορφύρα ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Τῆς ποιήσεως μας ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μᾶς ἔδωσε τὸ μέγα σύνθημα τῆς ἀναγεννήσεως ἀρχιμουσικὸς τῆς ὀρχήστρας ὁ Σολωμὸς ἀλησμόνητος αὐλητῆς μουσικώτατος καὶ ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ὁ Λάμπρος Πορφύρας.

Τὸ 1920 τιμᾶται μὲ τὸ Ἀριστεῖο τῶν Γραμμάτων τοῦ Πειραικοῦ Δήμου Μετὰ θάνατον μίαν τιμὴ μνημόσυνο ἢ ἔκδοσις τῆς β' ποιητικῆς συλλογῆς «Μουσικὲς Φωνές» ἀπὸ φίλους τοῦ ποιητοῦ.

Ἀνθολογημένος ὁ Π. σὲ πολλὰς Ἀνθολογίες μας μνήμη σὲ μᾶς σήμερα.

Ὁ ἐκλεκτὸς ποιητὴς Στέλιος Γεράνης τέκνο κι' αὐτὸς τοῦ Πειραιῶς στὸ βιβλίο του ὁ Πειραιῆς καὶ οἱ ποιητὲς του (μελέτημα καὶ ἀνθολόγιο), γράφει γιὰ τὸν Πορφύρα:

«Ἄς περάσουμε τώρα στὸν ἄβρὸ βᾶρδο τῆς Πειραικῆς, τὸν γλυκύτατο Λάμπρο Πορφύρα, ποὺ ἡ λυρικὴ τὸν μελαγχολία δὲν ἔπαψε νὰ μᾶς ἀγγίζει, καθὼς μᾶς κρούει τὴν θύρα τῆς ψυχῆς μὲ τὴν διακριτικὴ τοῦ εὐγένεια στὴν φύσιν».

Στοὺς στίχους ὅπου ἀκολουθοῦν βλέπει κανεὶς τὸ μεγαλεῖο στὴν Δέσι γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ Παπαδιαμάντη «Χριστέ μου δώστου τὴν χαρὰ τὴν μόνη

ποὺ θὰ μπορούσε νὰ σοῦ ζητήσῃ ἀπάνου ἐκεῖ νοσταλγικὰ ἡ ψυχὴ του κάνε τὸ θάμα κι' ἄσετον νὰ ζήσῃ ὅπως ἐζοῦσε. Σὲ μιά γωνία ποὺ τάχατες νὰ μοιάζῃ τὸ νησί του...».

Στὴν καρδιά τοῦ Π. κάτι ὑπῆρχε καὶ βασάνιζε αὐτὸν ξέμακρον ἀπὸ διασκεδάσεις, ἀπὸ ἔρωτες καὶ κοσμικὴ ζωὴ.

Τὸ τοπίο, ὁ πόνος, ἡ θλίψις, τὰ ξωκλήσια αὐτὰ ἐν ὀλίγοις εἶναι ὁ κόσμος τοῦ Πορφύρα.

...Εἶναι στὰ ἐρημοκλήσια ποὺ γκρεμίζονται θλιμμένες Παναγιές χλωμές εἰκόνες...

Ἡ ἐλαφρὰ διάχυτος μελαγχολία ποὺ διαρρέῃ τὸν στίχο του καὶ αὐτὴ ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ στοῦ ἔργου τοῦ ἔδωσε στοιχεῖα στοὺς κριτικούς του.

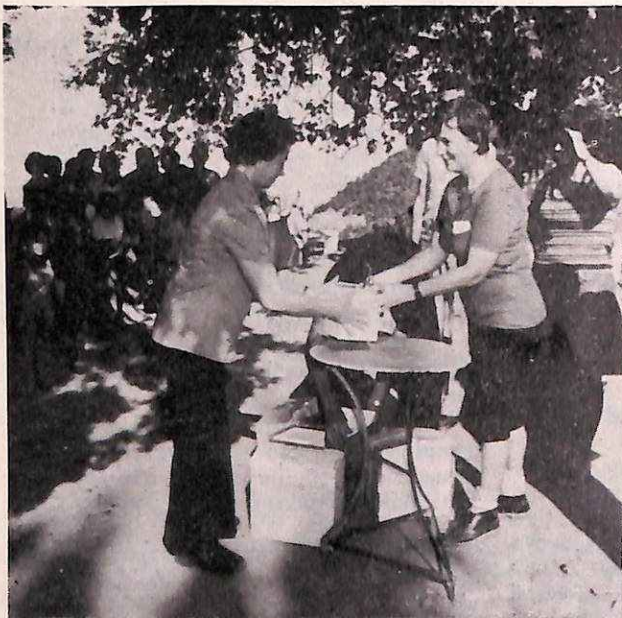
«Ὁ Πορφύρας ἦταν μίαν σιγανὴ εἰλικρινεστάτη φωνή» ἔγραψε ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Πέτρος Χάρης τὸ 1933 γιὰ τὴν προσφορὰ του στὸν ποιητικὸ λόγο.

Ὁ Μεγαρίτης λογοτέχνης Μιχαὴλ Μητσάκης ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ καυστικὸς στὶς κριτικὲς του ὥστε δὲν δίστασε νὰ κτυπήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν μεγάλο Παλαμᾶ ἀκόμη. Προκειμένου γιὰ τὸν ποιητὴ τῶν Σκιῶν ἐσχολίασε εὐμενῶς.

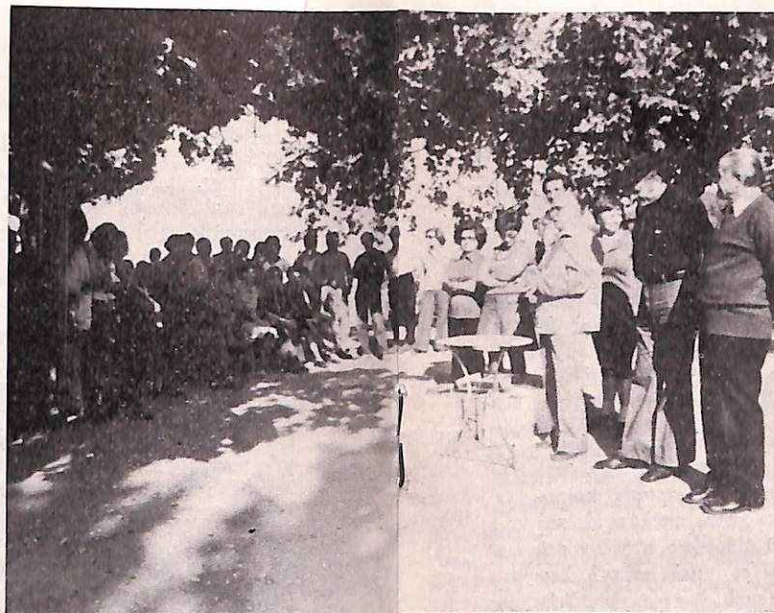
Διακρίνεται γιὰ τὸ γλυκύτατο ἐλεγειακὸν τόνο καὶ ἀπὸ τὴν μουσικὴν του συναισθηματικὴ ἀορισιαν τῶν στίχων ἀναδύεται ἀγνότης καὶ εἰλικρίνεια. Ρεεὶ ὁ στίχος του ἤρεμος, πλατὺς σὲ γλῶσσα καὶ περιεχόμενο ἀπλός.

Μιά προτομὴ φιλοτεχνημένη ἀπὸ τὸν γλύπτη Θ. Θωμόπουλον γιὰ νὰ θυμίσῃ τὸν Λάμπρο Πορφύρα καὶ τὸ ἔργο του στολίζει τὴν παλιὰ Φρεαττύδα.

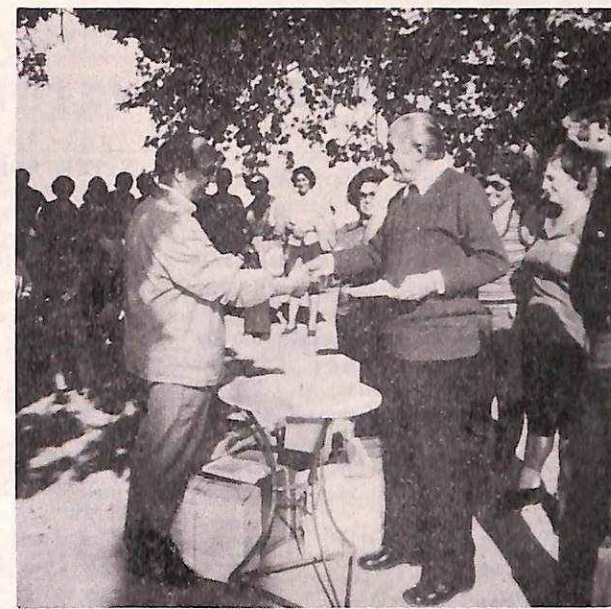
- Πῆρες ἡμερολόγιο τοῦ Συνδέσμου;
- Ὅλοι μας πρέπει νὰ πάρουμε τὸ ὠραῖο ἡμερολόγιο 1976 τοῦ «Κρυστάλλη».

Ἡ Ἐφορος τοῦ Συνδέσμου Κα Μαρία-Καίτη Τσόλα ἀπονέμει ἀναμνηστικὸν δῶρον στὴν Κα Ἄννα Κάχρη.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου μας ἀπευθύνει χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς ὀρειβάτες καὶ τὰ μέλη τοῦ Κρυστάλλου.

Οἱ δύο Πρόεδροι, ὁ τέως κ. Α. Βλασσόπουλος ἀπονέμει ἀναμνηστικὸν δῶρον στὸν νῦν Πρόεδρο κ. Νικ. Ἀνδροῦτσον.
Φωτογραφίες κ. Ἰωάν. Νικολοῦδη

Ἀπὸ τὴν ἀνάβαση τῆς Γκαμῆλας 25-28)10)75. Ὁρειβάται τοῦ Συνδέσμου στὴν κορυφὴ (ὕψ. 2497 μ.).
Φωτογρ. κ. Χρ. Κροτόπουλου

Ἀπὸ τὴν γιορτὴ τῶν 400 Ἀναβάσεων τοῦ «Κρυστάλλου»

Ὁρειβάται τοῦ Κρυστάλλου στὸ Καλλιδόρομο, ἀπὸ τὴν γιορτὴ τῶν 400 ἀναβάσεων 12)10)75.

Φωτογρ. Κας Μ. Τσόλα

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΧΡΙΣΤ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ, Ιατρού

Συνεχίζοντας την επικοινωνία μας πάνω σε ιατρικά θέματα θα μιλήσουμε σήμερα για τη φυσιολογία των συστημάτων.

Η πιο μικρή ζωντανή μονάδα του οργανισμού είναι το κύτταρο. Το σχήμα τους και το μέγεθος ποικίλλει. Το πιο μεγάλο κύτταρο του οργανισμού είναι το ωάριο που έχει μέγεθος 0,2 μ. και είναι δραστήριο γυμνού οφθαλμού. Όλα τα άλλα είναι όρατα μόνο με το μικροσκόπιο.

Το κύτταρο εκτελεί τις εξής 4 βασικές λειτουργίες:

1. Κίνηση.
 2. Ανταλλαγή ύλης και ενέργειας.
 3. Έρεθιστικότητα.
 4. Πολλαπλασιασμός ή αναπαραγωγή.
- Πολλά κύτταρα μαζί αποτελούν τους ιστούς. Έχουμε 4 είδη.

1. Έρειστικός (σκελετός, αρθρώσεις).
2. Συνδετικός (συνδέει τα διάφορα όργανα μεταξύ τους).
3. Επιθηλιακός (κοίλον εσωτερικών οργάνων).
4. Νευρικός (εγκέφαλος - νωτιαίος μυελός).

Δύο ή περισσότεροι ιστοί ενώμενοι αποτελούν τα όργανα (στομάχι, καρδιά, σπλήν, εγκέφαλος κ.λπ.).

Τέλος πολλά όργανα μαζί αποτελούν τα συστήματα που είναι ή πιο τέλεια μορφή εξειδικευμένης εργασίας.

Θα μιλήσουμε συνοπτικά για το κάθε σύστημα ξεχωριστά και θα δούμε από ποιά όργανα αποτελείται και τι δουλειά κάνει το καθένα.

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Αποτελείται από τη μύτη, την τρα-

χεία, το λάρυγγα τους βρόγχους και τους πνεύμονες με τις κυψελίδες.

Χρησιμοποιεί γιατί με το σύστημα αυτό εισπνέουμε το O_2 από τον αέρα και αποβάλλουμε το CO_2 .

ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Αποτελείται από το στόμα, το φάρυγγα, τον οισοφάγο, το στομάχι, το λεπτό και το παχύ έντερο. Οι τροφές πολτοποιούνται στη στοματική κοιλότητα και αφού περάσουν τον οισοφάγο φτάνουν στο στομάχι όπου αρχίζει μια σοβαρή λειτουργία του οργανισμού, ή πέψη. Σ' αυτήν συμβάλλει η έκκριση Ηο (υδροχλωρικού οξέως) υπερβολική έκκριση του οποίου αποτελεί μία από τις κύριες αιτίες του έλκους. Εν συνεχεία οι τροφές πηγαίνουν στο λεπτό έντερο όπου συμπληρώνεται τελείως ή πέψη και απορροφώνται τα χρήσιμα συστατικά του οργανισμού (απομύζεις).

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το σπουδαιότερο από όλα. Αποτελείται από την καρδιά, τις αρτηρίες και τις φλέβες. Μέσα σ' αυτές κυλάει το αίμα που πηγαίνει σ' όλα τα μέρη του σώματος χρήσιμες και απαραίτητες ουσίες με τη μικρή και τη μεγάλη κυκλοφορία. Αν σταμάτηση ή αραίωση των οργάνων για παραπάνω από 3' προκαλούνται ανήκεστες βλάβες.

ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Αποτελείται από τον εγκέφαλο, το νωτιαίο μυελό και τα νεύρα που είναι εγκατεστημένα σ' όλο το σώμα.

Με τον εγκέφαλο σκεφτόμαστε και

● ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

Πλούσιο σε σκακιστική κίνηση και το προηγούμενο τρίμηνο του Συνδέσμου * Στις 30 Νοεμβρίου εδόθη στη λέσχη μας ο αγών ρεθάνς μεταξύ Κρυστάλλη - Όρχομενου. Η ομάδα μας ύστερα από εξαιρετική εμφάνιση εθιρίαμβευσε με σκόρ 9-0. Το αθλοθέτησεν Κύπελλον απένειμε στην νικήτρια ομάδα ο Πρόεδρος της Έλληνικής Σκακιστικής Όμοσπονδίας (Ε.Σ.Ο.), κ. Άριστομένης Μπαλάσκας. Οι παίκτες που απέτέλεσαν την σύνθεση της ομάδας μας έναντιον του Όρχομενου ήταν κατά σειράν σκακιστές οι εξής: Χανάς Ι., Έγγλέζος Χαρ., Παπαδόπουλος Στ., Μεταξάς Δ., Άσβεστόπουλος Θ., Σταθόπουλος Ν., Λεθεντέρης Ε., Νάνος Πολ. και Άγρόρου Ε.

* Διεξήχθη και έπερατώθη το έσωτερικόν πρωτάθλημα σκακιστών 1975 του Κρυστάλλη. Μετά από σκληρόν και επίπονον αγών, πρωταθλητής ανέδειχθη ο Ιωάννης Χανάς συγκεντρώσας στην τελική βαθμολογία 9 βαθμούς. Η σειρά κατατάξεως διεμορφώθη ως εξής: 1ος)

Χανάς Ι. βαθμ. 9, 2ος) Καλομενίδης Τ. βαθμ. 8 και Έγγλέζος Χ. βαθμ. 8, 4ος) Σταθόπουλος Ν.κ. βαθμ. 7, 5ος) Λεθεντέρης Ε. βαθμ. 5½, 6ος) Νάνος βαθμ. 5, 7ος) Φώτης Κ. βαθμ. 4, 8ος) Πουλιμάς Σπ. βαθμ. 3, 9ος) Κωσταλίας Α. βαθμ. 2, 10ος) Παπαδημητρίου Άγ. βαθμ. 2, 11ος) Καζαζάκης Έλ. βαθμ. 1½.

* Με μεγάλη μας χαρά έλάβαμε το υπ' αριθμ. Σ.Α. 126967) 19-11-75 έγγραφον της Γεν. Γραμματείας Άθλητισμού, διά του οποίου μας γνωρίζει την νομιμοποίηση του Σκακιστικού τμήματος του Συνδέσμου μας. Εύχόμεθα στους σκακιστάς μας ένα λαμπρόν μέλλον.

* Η νέα αϊρετή Διοίκησης της Έλληνικής Σκακιστικής Όμοσπονδίας συνεκροτήθη εις σώμα ως εξής: Πρόεδρος Άριστ. Μπαλάσκας, Άντ' δρος Θ. Καρασάδδας, Γεν. Γραμματεύς Α. Βερυκάκης, Εϊδ. Γραμματεύς Δ. Δαμιανίδης, Έφορος αγώνων Ν. Γιαμαρέλος, Ταμίας Σπ. Λύσσαρης και σύμβουλοι οί Κλ. Γιώτας, Γ. Γουνάρόπουλος και Γ. Γιαννόπουλος. Έκφράζουμε τα συγχαρητήριά μας στην νέα Διοίκηση της Ε.Σ.Ο. και εύχόμεθα πλήρη επιτυχίαν εις το έργον της.

διαπλάσσουμε την προσωπικότητά μας. Σ' αυτόν βρίσκονται πολλά κέντρα υπεύθυνα για την υλοποίηση κάθε ενέργειας μας.

Όταν καταστραφή ο εγκέφαλος (γεροντική εκφύλιση, νεοπλασματα) ο άνθρωπος είναι κλινικώς νεκρός (άνθρωπος φυτό).

ΦΥΤΙΚΟ Ή ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το σύστημα αυτό βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση με το νευρικό σύστημα και χωρίζεται σε δύο μικρότερα, το συμπαθητικό και το παρασυμπαθητικό. Ρυθμίζει τις λειτουργίες του οργανισμού που δεν εξαρτώνται από τη θέλησή μας. (Άδηλος αναπνοή, πέψη κ.λπ.).

ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Αποτελείται από τους δύο νεφρούς, δύο ούρητρες, ούροδόχο κύστη και ούρηθρα. Παριστὰ κατά κάποιο τρόπο το διυλιστήριο του οργανισμού διότι με τα ούρα που παράγονται στους νεφρούς αποβάλλονται όλα τα άχρηστα υγρά.

Σε βλάβη των νεφρών έχουμε κατακράτηση των άχρηστων ουσιών, αύξηση της ούρας και τέλος νεφρική ανεπάρκεια. Για τη θεραπεία απαραίτητη ή μεταμόσχευση ή ο τεχνητός νεφρός (πериτοναϊκή διάλυση).

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Υπεύθυνο για τη διακίνηση του είδους. Αυτά με λίγα λόγια είναι τα κυριώτερα συστήματα και ή φυσιολογική τους λειτουργία.

Γιὰ νὰ θηροῦνται οἱ παλιοὶ καὶ νὰ μαθαίνουν οἱ νέοι

ΠΡΙΝ ΑΠΟ 30 ΧΡΟΝΙΑ

Ἰανουάριος - Μάρτιος 1946

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 Ἰανουαρίου. Ἐκδρομεῖς τοῦ «Κρυστάλλη» καὶ τοῦ «ΠΑΝΟΣ» Ἀθηνῶν ἔκαναν μικρὴ συμβολικὴ δροφύτευση λευκῶν στὴν πηγὴ Καλοπούλα τοῦ Ὑμητοῦ.

ΜΕΓΑΛΗ ἐπιτυχία εἶχε ἡ γιορτὴ τῆς πίπτας τοῦ Συνδέσμου μας ποὺ ἔγινε τὸ Σάββατο 6 Ἰανουαρίου στὴν αἴθουσα «Ἡ Χαρά μας» τῶν Ἀφῶν Σαμαρτζοπούλου, στὸ Πασαλιμάνι.

ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ, 18 ὀρειβάτες τοῦ Κρυστάλλη, ἔκοψαν τὴν πίττα τους στὴν Πάρνηθα. Οἱ ὀρειβάτες, πεζοπορώντας ἀπὸ τὸ Μενίδι, ἀνέβηκαν μέσῳ χούνης στὴν Καραβόλα καὶ μετὰ ὁμάδα ὀρειβατῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρειβατικοῦ Συνδέσμου ἔκοψαν τὴν πίττα τους καὶ ἐχαίρετσαν τὸν καινούργιο χρόνο.

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ Ἐκδρομικῶν Σωματείων Ἑλλάδος κοινοποιεῖ στὰ Φυσιολατρικὰ Σωματεῖα ἔγγραφο τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ (Δομβοῦς Ἑλικῶνος) Ναοῦ Κυριακοῦ, τοῦ τόσον γνωστοῦ στοὺς Φυσιολάτρες γιὰ τὴν μεγάλη φιλοξενία του, μετὰ τὸ ὁποῖον ἔγγραφο, παρακαλεῖ καὶ ζητᾷ τὴν βοήθεια τῶν Ἐκδρομικῶν Σωματείων πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῆς καταστραφείσης ἀπὸ τοὺς κατακτητὰς Γερμανοὺς, Μονῆς.

ΔΕΥΤΕΡΑ 14 Ἰανουαρίου πραγματοποιήθη ἡ Γεν. Συνέλευσις τοῦ Κρυστάλλη μετὰ ἀπολογισμὸ τοῦ 1945 καὶ Ἀρχαιρεσίαις. Τὸ νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο ποὺ ἐξελέγη κατηρτίσθη σὲ σῶμα ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος Παντ. Μυλωνᾶς, Ἀντὶδρος Μπάμπης Ψαρρός, Γεν. Γραμματεὺς Νικητ. Σμαράγδας, Εἰδ. Γραμματεὺς Ἰωάν. Νικολοῦδης, Τα-

μίας Δημ. Βλασσόπουλος, Ἐφορος Ἐκδρομῶν Θεόδ. Σταματίου, Ἐφορος Γραφείων Γεώργ. Μάμμος, Σύμβουλοι Δημ. Λυμπέρης καὶ Γ. Νουᾶρος.

ΜΕΤΑ ἀπὸ πέντε χρόνια, ποὺ καθεὺς ἔχει φυγαδευθεὶ στὸν τόπο μας, ὁ Κρυστάλλης πραγματοποιεῖ στίς 16 Φεβρουαρίου στὴν αἴθουσα τοῦ Πειραικοῦ Συνδέσμου, τὸν πρῶτο μεταπολεμικὸ ἀποκριάτικο χορὸ του. Ἡ ὀρχήστρα τοῦ Μαέστρου Παρμπαλιᾶ ἔδωσε χαρούμενη ἀτμόσφαιρα καὶ κέφι πολὺ, ποὺ κράτησε μέχρι τῆς 5 τοῦ πρωῒ.

Παρευρέθησαν 415 μέλη καὶ φίλοι τοῦ Συνδέσμου μεταξύ τῶν ὁποίων, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ταμίας τῆς Ὁμοσπονδίας μας κ.κ. Γ. Σταμπολῆς καὶ Ν. Κουλουμούνδρας, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μιχ. Μπακούρη, ὁ Πρόεδρος τοῦ Φ.Ο.Π. κ. Ἀνδρ. Περδίκη καὶ ὁ κ. Ἀνδρ. Κρητικός, ὁ Πρόεδρος τοῦ Φυσιολατρικοῦ Ὁμίλου «Χαραυγὴ» Ἀθηνῶν κ. Τ. Ριζόπουλος καὶ ὁ κ. Ἀθ. Κοντογιάννης, ὁ κ. Τ. Διακάκης τοῦ «Ἀττικοῦ» Πειραιῶς καὶ ὁ κ. Βασ. Πατσουράκος τοῦ Ὀδοιπορικοῦ.

ΜΕ ΕΓΚΥΚΛΙΟ τῆς ἡ Ο.Ε.Σ.Ε. γνωρίζει στὰ Ἐκδρομικὰ Σωματεῖα ὅτι κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς πέτυχε τὴν ἐκπτώσιν 50ο/ο στὰ ἔκδρομικὰ εἰσιτήρια τῶν Σ.Ε.Κ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 Φεβρουαρίου, στὴν Ἐκδρομὴ τοῦ Κρυστάλλη στὸ Ἀστέρι τοῦ Ὑμητοῦ, οἱ ἔκδρομεις φύτευσαν γύρω ἀπὸ τὸ Μοναστήρι 50 μικρὰ πευκάκια, ποὺ παρεχωρήθησαν ἀπὸ τὸ φυτώριον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ο ΕΦΟΡΟΣ τοῦ Κρυστάλλη ἀνῆρτησε στὰ Γραφεῖα πίνακα τῆς Ἐκδρο-

ΑΠΟΨΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ - ΓΝΩΜΕΣ

ΕΥΧΕΣ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Κρυστάλλη» ἀπευθύνει στὰ μέλη καὶ τοὺς φίλους τοῦ Συνδέσμου, στὴν Ο.Ε.Σ.Ε. στὴν Ε.Σ.Ο. καὶ στὰ ἀδελφὰ σωματεῖα τὶς ὁλόθερες εὐχές του, γιὰ τὸ νέον ἔτος 1976. Εὐχεται σ' ὅλους κάθε εὐτυχία καὶ χαρούμενες-εὐβάριστες ἔκδρομές στὸ πανέμορφο Ἑλληνικὸ ὕπαιθρον.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Στίς 18 Ἰανουαρίου θὰ γιορτάσουμε ἐφέτος τὸν ἐρχομὸ τοῦ καινούργιου χρόνου μετὰ τὸ κόψιμο τῆς Βασιλόπιττας τοῦ Συνδέσμου στὴν πολυτελὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ ΛΑΓΟΝΗΣΙΟΥ.

Πιστεύουμε, ὅπως πάντα, ὅλοι οἱ Κρυστάλληδες καὶ οἱ φίλοι μας θὰ δώσουν τὸ παρὸν στὴ χαρούμενη γιορτὴ μας γιὰ νὰ καλωσορίσουμε τὸν καινούργιο χρόνο μετὰ λίγο χορὸ καὶ τραγούδι ποὺ θὰ μᾶς δώσῃ ἡ θαυμάσια ὀρχήστρα τοῦ ξενοδοχείου.

Στὴ γιορτῇ, ὅπως ἔχει καθιερωθῇ ἀπὸ χρόνια, θὰ δοθοῦν ὠραία νέα ἔπαθλα στὰ μέλη τοῦ «Κρυστάλλη» ποὺ πραγματοποιήσαν τὶς περισσότερες ἔκδρομές καὶ ὀρειβάσεις κατὰ τὸ 1975.

Ἐπίσης γιὰ πρώτη φορὰ θὰ ἀπονεμηθῇ

μικρῆς καὶ Ὀρειβατικῆς κινήσεως τοῦ Συνδέσμου τοῦ ἐννεαμήνου (Ἀπρίλιος-Δεκέμβριος 1945). ἔχων οὕτω: Ἐκδρομὲς πραγματοποιηθῆσες 51. Ἐλαβαν μέρος 3555 ἄτομα. Ὀρειβάσεις 18. Ὑψόμετρα 21.287 μ., πεζὴ ὥρες 118.1)2.

ΣΤΗΝ ἐκκλήση τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ, γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Μοναστηρίου, τὰ μέλη τοῦ Κρυστάλλη προσέφεραν διάφορα ποσά. Τὸ συγκεντρωθὲν ποσὸν τῶν 295.000 ἀπεστάλη στὸν Ἡγουμένο.

ἐπαθλον στὸν πρῶτο νικητὴ τοῦ πρωταθλήματός μας 1975 στὸ Σκάκι.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Τὸ μέλος τοῦ Κρυστάλλη κ. Μπάμπης Ψαρρὸς προσέφερε δραχμὲς 2.000 πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Συνδέσμου.

Ἡ κυρία Τασία Φερλέμη μᾶς ἀπέστειλε 500 δρχ. εἰς μνήμη τοῦ συζύγου τῆς καὶ ἀλυσμένης μέλους μας Παναγιώτης.

Τοὺς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

ΒΙΒΛΙΑ

Ἐκκυκλοφόρησε τὸ θαυμάσιο βιβλίο τοῦ πειραιώτη συγγραφέως καὶ πολιτικοῦ Δημ. Ν. Ἀλιπράντη ποὺ ἀπὸ τὶς πρώτες ἐκδόσεις του, ἐχαίρετῃ ἀπὸ τοὺς πνευματικούς ἀνθρώπους μ' ἐνθουσιασμό. Ἔχει τίτλο: Αἱ ΘΘΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, καὶ ὁ φυσιολάτρης ποιητὴς Κούλης Κάσης εἶπε ὅτι στὴν ἐποχὴ μας ἀντικαθίσταται τὸ ἡθικὸν ἔργο τοῦ Πλάτωνος.

Ἐνθουσιασμὸ μόνον θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσῃ τὸ ἔργο οἱ «Ψαράδες» τοῦ πραγματικῶς ὁλοκληρωμένου πεζογράφου-λογοτέχνου κ. Τ. Ζάππα. Μετὰ τὴν ἡρώϊδα τὴν θάλασσαν καὶ τὶς ζωντανὲς ἀνθρώπινες φιγούρες τῶν ψαράδων μᾶς μνεῖ σὲ μίαν φαντασμαγορικὴν ζωὴ, τόσο διαφορετικὴ ἀπ' αὐτὴν ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ φανταστοῦμε.

Πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀλήθεια, χωρὶς τίποτα τὸ δεδρασμένο ἢ μικρὴ παρόδρακα πλαγιεῖται πάντα στὴν καταγάλανη θάλασσαν γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ ἄλλοτε σὲ κάποιο ἀπόμεινον ἀκρογιάλι, ἄλλοτε σὲ κάποια φαντασμαγορικὴ σπηλιά. Ἡ διεσδυτικὴ ματιὰ τοῦ κ. Ζάππα ἀγκαλιάζει κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ τὴν κοπιώδη ζωὴ τοῦ ψαρά, τοὺς ἀγῶνες του, τὶς προσφορὰς του καὶ τὰ χτυποκάρδια του. Τὸ ὕψος τοῦ ἔχει μίαν μουσικότητα ποὺ μαγεύει τὸν ἀναγνώστη καὶ τὸν κάνει νὰ «ρουφᾷ» στὴν κυριολεξία τὶς σελίδες. Μετὰ τὸ βιβλίο

αυτό το αξιολόγός μας ύμνητής της θάλασσας και των ανθρώπων της μας δείχνει ακόμη μια φορά ότι είναι ένας γνήσιος εκπρόσωπος της νεοελληνικής πεζογραφίας.

Ἀφροδίτη Λεοντή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Με ιδιαίτερη χαρά αναγγέλλουμε τους αρραβώνες του Γεν. Γραμματέα του Συνδέσμου κ. Χάρη Προδρομίδα μετά της Δ)δος Φραντζέσκας Μοσχούτη.

Ἐπίσης δύο αγαπημένα μας παιδιά, μέλη του Συνδέσμου μας, ο Μπάμπης Μουλόπουλος και η Μαίρη Ἀντύπα κόρη του Ἀντιπροέδρου μας κ. Ἀντώνη Ἀντύπα, ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

Καὶ στὰ δύο χαριτωμένα ζευγάρια εὐχόμεθα ταχείαν τὴν στέφιν.

Ζητοῦμεν συνγνώμην ἀπὸ τὸν ἀγαπητὸ καὶ ἐκλεκτὸ μέλος τοῦ Κρυστάλλῃ κ. Εὐάγγελον Ρουκάνη διὰ τὴν παράλειψιν νὰ τὸν συγχαροῦμε ἀπὸ τὶς στήλες αὐτῆς τοῦ προηγούμενου τεύχους μας γιὰ τὸν γάμον του ποὺ ἐτέλεσε στὶς 18 Αὐγούστου μὲ τὴν εὐγενεστάτη Δ)δα Νίνα Τωμαδάκη. Μὲ τὴν ἀγάπη μας, τοὺς εὐχόμεθα κάθε εὐτυχία καὶ χαρὰ στὸν συζυγικὸ τους δίο.

ΠΕΝΘΗ

Θερμότατα συλλυπητήρια ἀπευθύνουμε στὰ κάτωθι ἐκλεκτὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου μας: Κωνσταντῖνον Καλουνδὰν διὰ τὸν θάνατον

τὸν τῆς ἀγαπημένης του συζύγου. Σωτήριον Ροβάτσον διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ του, στὸν Ἰωάννην Χανὰν διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς λατρευτῆς του μητέρας καὶ στὸν Βλαδίμηρον Χαραλαμπίδη διὰ τὸν θάνατον τῆς ἀξιολάτρευτης μητέρας του.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΜΟΣ

Ὁ κόσμος τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ συνάδεψε μὲ βαθύτατη θλίψη στὴν τελευταία του κατοικία τὸν Χρῆστο Λεβάντα, ψευδώνυμο τοῦ Κυριάκου Χατζηδάκη, ποὺ γεννήθηκε στὴν πόλιν μας, στὰ 1904. Ἡ προσφορά του στὴν πεζογραφία μας ἐκτιμήθηκε ἀπεριόριστα ἀπὸ τὴν πρώτη ἡδὴ ἐμφάνισή του «Στὸ μεθύσι τοῦ πόνου». Ἦταν ἓνας ἀξίος συνεχιστὴς τῆς ὥραιας πνευματικῆς παράδοσης τοῦ τόπου μας, αὐτῆς ποὺ θεμελίωσαν ἓνας Νιρβάνας, κι ἓνας Πορφύρας, ἓνας Χάτζαρης κι ἓνας Βουτυράς. Πίστευε ἀγαποῦσε, πονοῦσε, κι εἶχε ἓνα μοναδικὸ ἀνθρωπισμὸ, ποὺ τὸν ἔφερνε σὰν συγγραφέα καὶ σὰν δημοσιογράφο κοντὰ στὸν λαὸ καὶ κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸς ὅμως ὁ ΦΟΔΕΛΙΑΝΟΣ Πειραιώτης, ὁ ὕμνητὴς τοῦ τίμιου ναυτεργατικοῦ ἰδρώτα, ὁ δάσκαλος τῆς πειραιώτικης δημοσιογραφίας, ἔφυγε ἀπὸ τὸν κόσμον ποὺ τόσο ἀγάπησε, ἀφήνοντας πίσω του τὸ γεμᾶτο ἀπλότητα καὶ εὐκρίνεια ἔργο του, ἴδιο σὰν τὸ χαμόγελο ποῦχε στὰ χεῖλιν του.

Κυριακὴ 18 Ἰανουαρίου 1976 ὥρα 5 - 9 μ.μ.

ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ ΤΟΥ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Στὴν μεγάλη πολυτελῆ αἴθουσα τοῦ ΛΑΓΟΝΗΣΙΟΥ

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΣΑΪ

μὲ τὴν θαυμάσια ὀρχήστρα (ΟΛΑΝΤ ΣΩΟΥ) τοῦ ξενοδοχείου Τσαΐ Κομπλέ μετὰ Λαχείου καὶ μεταφορᾶς Ποῦλμαν δρχ. 150

Δηλώσεις συμμετοχῆς μέχρι τὴν Πέμπτη βράδυ 15)1)76

Ἀναχώρησις ἀπὸ τὰ Γραφεῖα μας στὶς 3.30 μ.μ.

Οἱ ἀναχωρήσεις τῶν ἐκδρομῶν μας γίνονται ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ πρὸ τῶν Ἐντευκτηρίων τοῦ Συνδέσμου, Γεωργίου Α' καὶ Κουντουριώτου, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα πρὸ τοῦ ξενοδοχείου «Κινγκ-Μίνως» Πειραιῶς 1 (Ὁμόνοια).

Οἱ μετέχοντες τῶν ἐκδρομῶν ὀφείλουν νὰ βρίσκονται στὴν ἀφετηρία τοῦλάχιστον δέκα λεπτὰ πρὸ τῆς καθορισθείσης ὥρας ἐκκινήσεως.

Γιὰ τοὺς νέους μέχρι 21 ἐτῶν τὸ εἰσιτήριο μειωμένο κατὰ 20 %.

Πέμπτη 1)1)76

Ἐκδρομὴ 2103

ΠΑΡΝΗΘΑ

(Τὸ κόψιμο τῆς πίττας τῶν Ὀρειβατῶν)

Ἀναχώρησις 8 π.μ. (ἐξ Ἀθηνῶν 8.30 Κίνγκ-Μίνως) μὲ ποῦλμαν γιὰ τὴν Πάρνηθα - Κορυφὴ Ὀρνιο (ὕψ. 1375), ὅπου στὸ ἐκκλησάκι τῶν Ταξιαρχῶν, κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ θὰ κόψουμε τὴν πίττα τῶν ὀρειβατῶν. Ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὴν Πάρνηθα στὶς 12 μεσημ—.

Ἔξοδα δρχ. 50 μὴ μέλη 55

Ἀρχηγὸς ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου

Τρίτη 6)1)76 (Θεοφάνεια)

Ἐκδρομὴ 2104

ΜΕΓΑΡΑ - ΟΣΙΟΣ ΙΕΡΟΘΕΟΣ - ΠΑΧΗ

Ἀναχώρηση τὸ πρωὶ στὶς 7.30 ἀπὸ Ἀθήνα (Κίνγκ - Μίνως) καὶ 7.50 ἀπὸ τὰ Ἐντευκτήρια τοῦ Συνδέσμου μὲ ποῦλμαν γιὰ Μέγαρὰ - Ὁσιὸ Ἱεροθεὸ (χλμ. 50). Παραμονὴ μέχρι τὸ μεσημέρι καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ πάρε στὴν Πάχη γιὰ μεσημβρινὸ φαγητό. Ἐπιστροφὴ στὶς 5.30 μ.μ. γιὰ Πειραιᾶ.

Ἔξοδα δρχ. 110 μὴ μέλη 120

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Εὐάγγ. Ρουκάκης

Κυριακὴ 11)1)76

Ἐκδρομὴ 2105

ΒΙΛΛΙΑ - ΚΙΘΑΪΡΩΝ - ΠΟΡΤΟ ΓΕΡΜΕΝΟ

(Τουριστικὴ - Ὀρειβατικὴ)

Ἀναχώρηση τὸ πρωὶ στὶς 7.30 μὲ ποῦλμαν γιὰ Βίλλια - Κιθαιρῶνα (Πέταλο). Ἀπ' ἐκεῖ ἀνάβαση στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ (ὕψ. 1409), καὶ κατάβαση στὰ Βίλλια. Στὴν κορυφὴ θὰ κοπῇ ἡ πίττα τῆς ἀμιγροῦς ὀρειβατικῆς μας ομάδας. Ἡ Τουριστικὴ ὁμάδα θὰ συνεχίσῃ μὲ τὸ ποῦλμαν γιὰ τὸ Πόρτο-Γερμενὸ. Συνάντηση καὶ τῶν δύο ὁμάδων στὰ Βίλλια καὶ ἀναχώρηση στὶς 5 μ.μ. γιὰ Πειραιᾶ.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 80-90

Ἀρχηγὸς Ὀρειβατικῆς ὁ κ. Γιάννης Κρυστάλλης

Ἀρχηγὸς Τουριστικῆς ὁ κ. Κα Μαρία Καλῇ

Κυριακή 25)1)76

Έκδρομή 2106

ΚΑΡΥΕΣ - ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΝ (ύψ. 1772)

Αναχώρηση τὸ πρωὶ στίς 7 ἔξ Ἀθηνῶν (Κίνγκ - Μίνως) καὶ 7.20' ἀπὸ τῆς Λέσχης μας μετὰ ποὺλμαν γιὰ Ἴσθμια (στάσις 30') καὶ συνέχεια γιὰ τὸ χωριὸ Καρυές (χλμ. 152). Ἀπ' ἐκεῖ οἱ ὀρειβάτες μας θ' ἀνεβοῦν στὴν κορυφὴ (ύψ. 1772 μ.) καὶ θὰ κατεβοῦν στίς Καρυές (συν. πορ. 5 ὥρες). Οἱ Τουρίστες θὰ διημερεύσουν στὸ ὁμορφο χωριό. Ἀναχώρησις στίς 5 μ.μ. γιὰ Πειραιᾶ μετὰ ἐνδιάμεση στάσι.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 120-130

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Ἡλίας Ἀνατολίτης

Πέμπτη 29 Ἰανουαρίου ὥρα 8.30 μ.μ.

ΣΤΑ ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ποιητικὴ βραδυὰ ἀφιερωμένη

στὸ ἔργο τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΕΤΣΟΛΗ

Θὰ γίνουν ἀπαγγελίες ποιημάτων καὶ ὁμιλία γιὰ τὸ ἔργο του

Κυριακή 1)2)76

Έκδρομή 2107

ΧΑΛΚΙΔΑ - ΜΟΝΗ ΜΑΚΡΥΜΑΛΛΗΣ

Αναχώρηση ἀπὸ τῆς Λέσχης μας τὸ πρωὶ στίς 7.30 μετὰ ποὺλμαν γιὰ Χαλκίδα (στάσις 30') Ψαχνὰ - Μονὴ Μακρυμάλλης. Παραμονὴ ὅλη τὴν ἡμέρα μετὰ περιπάτους στὴ γύρω ὥραϊα περιοχὴ. Ἀναχώρηση στίς 5 μ.μ. γιὰ Ἀθήνα - Πειραιᾶ μετὰ ἐνδιάμεση στάσι. Τρόφιμα μαζί μας.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 120 μὴ μέλη 135

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Γ. Νουᾶρος

Σάββατο - Κυριακή 7-8)2)76

Έκδρομή 2108

ΛΑΥΚΑ - ΟΛΙΓΥΡΤΟΣ (ύψ. 1935)

Σάββατο 7)2. Ἀναχώρηση στίς 3 μ.μ. μετὰ ποὺλμαν γιὰ Κόρινθο - Κιάτο - Στυμφαλία - Λαύκα (χλμ. 150).

Κυριακή 8)2. Πολὺ πρωὶ ἀναχώρηση γιὰ ἀνάβαση στὴν κορυφὴ Σκίπεζα (ύψ. 1935 μ.) καὶ κατάβαση στὴν Λαύκα, (πορ. 6 ὥρες). Ὅσοι δὲν ἀνεβοῦν στὸ βουνὸ θὰ κάνουν περιπάτους στὴ γύρω περιοχὴ τοῦ ὁμορφου χωριοῦ.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 130-140

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Ἀντ. Γαβριηλίδης

Κυριακή 15)2)76

Έκδρομή 2109

ΒΡΑΥΡΩΝΑ

Αναχώρηση στίς 3 μ.μ. ἀπὸ τὴν Λέσχην μας μετὰ ποὺλμαν γιὰ Μαρκόπουλο - Βραυρῶνα. Ἐπίσκεψη ἀρχαιολογικοῦ χώρου τοῦ ἱεροῦ τῆς Βραυρωνίας Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Μουσείου, ὅπου θὰ γίνη καὶ σχετικὴ ὁμιλία. Ἐν συνεχείᾳ μετάβαση στὸ Κορωπὶ γιὰ συνεστίαση μέχρι τῆς 9.30 μ.μ.

Ἐξοδα δρχ. 50-55

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Νότης Τσιλιβόπιερης

Σάββατο — Κυριακή 21-22)2)75

Έκδρομή 2110

ΣΤΕΝΗ - ΔΙΡΦΗΣ (τουριστικὴ-ὀρειβατικὴ)

Αναχώρηση ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας στίς 3 μ.μ. τοῦ Σαββάτου γιὰ ΧΑΛΚΙΔΑ - ΣΤΕΝΗ. Διανυκτέρευση.

Κυριακὴ πρωὶ ἡ ὀρειβατικὴ ὁμάδα θ' ἀνεβῇ στὴν κορυφὴ τῆς Δίρφης (ύψ. 1743) κατάβαση στὴ Στενή (ὥρες πορ. 7). Ἡ τουριστικὴ ὁμάδα θὰ ἀνεβῇ μέχρι τὸ καταφύγιο. Ἀναχώρηση γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ στίς 5 π.μ. μετὰ ἐνδιάμεση στάσι μιᾶς ὥρας στὴ Χαλκίδα.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 130 - 140.

Ἀρχηγὸς τουριστ. ὁμάδος ὁ κ. Τασ. Καλομενίδης

Ἀρχηγὸς ὀρειβατ. ὁμάδος ὁ κ. Χρ. Κροτόπουλος

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 Φεβρουαρίου ὥρα 9 μ.μ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Στὴν Αἴθουσα τοῦ Ξενοδοχείου

ΔΙΟΓΕΝΗΣ

Πλουσιώτατον Καλλιτεχνικὸ Πρόγραμμα

Ἐκλεκτὰ Δῶρα Λαχείου

Σάββατο — Δευτέρα 6-8)3)76

Έκδρομή 2111

ΣΠΑΡΤΗ - ΓΥΘΕΙΟΝ - ΣΠΗΛΑΙΑ ΔΥΡΟΥ

Σάββατο 6. Ἀναχώρηση στίς 3 μ.μ. ἀπὸ τὴν Ἀθήνα (Ξενοδ. Κίνγκ - Μίνως), ἀπὸ Πειραιᾶ (στὰ Γραφεῖα μας) στίς 3.30 γιὰ Κόρινθο - Τρίπολη (στάσις 45') - Σπάρτη (χλμ. 258). Διανυκτέρευση.

Κυριακὴ 7. Πολὺ πρωὶ ἀναχώρηση γιὰ Γύθειο - Σπήλαια Δυροῦ. Ἐπίσκεψη τοῦ περίφημου, μετὰ τὸν ἐγχρωμο κρυφὸ φωτισμὸ, λιμναίου σπηλαιοῦ Βλυχάδας. Μετὰ τὴν ἐπίσκεψη ἐπιστροφὴ στὸ Γύθειο γιὰ μεσημβρινὸ φαγητὸ καὶ ἐν συνεχείᾳ στὴ Σπάρτη. Διανυκτέρευση.

Δευτέρα 8. Περιήγηση τῆς πόλεως καὶ ἐπίσκεψη τῆς νεκρῆς Βυζαντινῆς πολιτείας τοῦ Μυστρά. Στίς 4 μ.μ. ἀναχώρηση γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ στὸν Πειραιᾶ μετὰ ἐνδιάμεσες στάσεις.

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Χάρης Προδρομίδης

Σάββατο - Δευτέρα 6-8)3)76

Έκδρομή 2112

ΤΑ-Υ-ΤΕΤΟΣ (ὀρειβατικὴ)

Σάββατο 6. Ἀναχώρηση ὡς ἡ προηγουμένη 2111 ἐκδρομὴ. Ἀπὸ τῆς Σπάρτης μετὰ αὐτοκίνητο γιὰ τὸ χωριὸ Παλαιοπαναγιά καὶ ἀπ' ἐκεῖ πεζὴ στὸ καταφύγιο τοῦ Ε.Ο.Σ. (πορ. 4 ὥρες). Διανυκτέρευση.

Κυριακὴ 7. Ἀνάβαση στὴν κορυφὴ Ἀηλιάς (πορ. 2.30 ὥρες, ὑψόμ. 2407) καὶ κατάβαση στὸ καταφύγιο. Διανυκτέρευση.

Δευτέρα 8. Πρωὶ ἀναχώρηση γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ μετὰ τὸν ἴδιον τρόπο. Ἐξοδα κατὰ τὴν δὴλωση

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Τασ. Ριζόπουλος

Καθαρὰ Δευτέρα 8)3)76

Έκδρομή 2113

ΜΟΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ - ΖΑΓΑΡΑ ΕΛΙΚΩΝΟΣ

Αναχώρηση τὸ πρωὶ στίς 8 μετὰ ποὺλμαν γιὰ Θήβα - Ἀλιάρτο (Μούλκι) - Μονὴ Εὐαγγελιστρίας (χλμ. 100) Παραμονὴ ὅλη τὴν ἡμέρα στὴν ὁμορφὴ καὶ ἡσυχὴ περιοχὴ γιὰ νὰ γιορτάσουμε τὰ Κούλουμα. Ἀναχώρηση γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ στίς 5 μ.μ.

Πιθανὰ ἔξοδα δρχ. 120-135

Ἀρχηγὸς ὁ κ. Χαρ. Κεχαγιάς

Κυριακή 14)3)76

Έκδρομή 2114

ΠΑΡΝΗΘΑ - ΜΑΛΑΚΑΣΑ

(Τουριστική - Πεζοπορική)

Έκδρομή Δωρεάν δια τα μέλη του Κρυστάλλη

Αναχώρηση το πρωί στις 7.30 με πούλμαν για την Πάρνηθα. Απ' εκεί η πεζοπορική ομάδα θα πάει στη Μαλακάσα μέσω Σκίπεζας-Μόλα-Παληομήλεσι. Η Τουριστική ομάδα μετά από παραμονή μιας ώρας για μικροπεριπάτου στο έλατοσκέπαστο βουνό, θα συνεχίσει με το πούλμαν για τη Μαλακάσα. Παραμονή το υπόλοιπον της ημέρας. Το απόγευμα με την πεζοπορική ομάδα αναχώρηση για την επιστροφή στην Αθήνα-Πειραιά.

Έξοδα μη μέλη δρχ. 85

Αρχηγό το Δ.Σ.

Σάββατο — Κυριακή 20-21)3)76

Έκδρομή 2115

ΑΓΟΡΙΑΝΝΗ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΒΕΛΙΤΣΑ

(Τουριστική - Όρειοβατική)

Σάββατο 20. Αναχώρηση από τα Γραφεία μας στις 3 μ.μ. με πούλμαν για Αθήνα - Λεβαδιά - Σουβάλα - Άνω Αγόριαννη. Διανυκτέρευση.

Κυριακή 21. Πολύ πρωί η ορειβατική ομάδα θα ξεκινήσει για την κορυφή Λιάκουρα (ύψ. 2457) και θα κατεβεί στη Βελίτσα (πορ. 10 ώρες). Η Τουριστική ομάδα θα διημερεύσει στην έλατοσκέπαστη Αγόριανη. Μετά το φαγητό θα αναχωρήσει με το πούλμαν για Βελίτσα, παραλαβή της ορειβατικής ομάδας και επιστροφή στην Αθήνα - Πειραιά.

Έξοδα κατά την δήλωση

Αρχ. Τουριστ. ομάδος ο κ. Μπαλκουρτζής Στ.
Αρχηγός Όρειοβατ. ομάδ. ή Δις Μαίρη Κερκέζου

Πέμπτη 25)3)76

Έκδρομή 2116

ΧΙΛΙΟΜΟΔΙ - ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ - ΝΕΜΕΑ

Ιστορική όμιλία του Εκπαιδευτικού κ. Ιωάννου Βίγλα.

Αναχώρηση το πρωί στις 7 από την Αθήνα (Κίγκ - Μίνως) και 7.20' από τα Γραφεία μας με πούλμαν για Χιλιόμοδι, όπου στην προτομή του όπλαρχηγού του '21 Νικηταρά θα ομιλήσει το εκλεκτό μέλος του Κρυστάλλη κ. Ι. Βίγλας για τη μάχη των Δερβενακίων. Μετά την ομιλία μετάβαση στα Δερβενάκια, όπου στην προτομή του Κολοκωτρώνη θα συνεχισθεί η ομιλία για τον αρχηγό της Επανάστασης. Έν συνεχεία στην Νεμέα. Παραμονή μέχρι της 5 μ.μ. και αναχώρηση για την επιστροφή στον Πειραιά.

Πιθανά έξοδα δρχ. 115 μη μέλη 125

Αρχηγός ο κ. Δημ. Βλασσόπουλος

Κυριακή 28)3)76

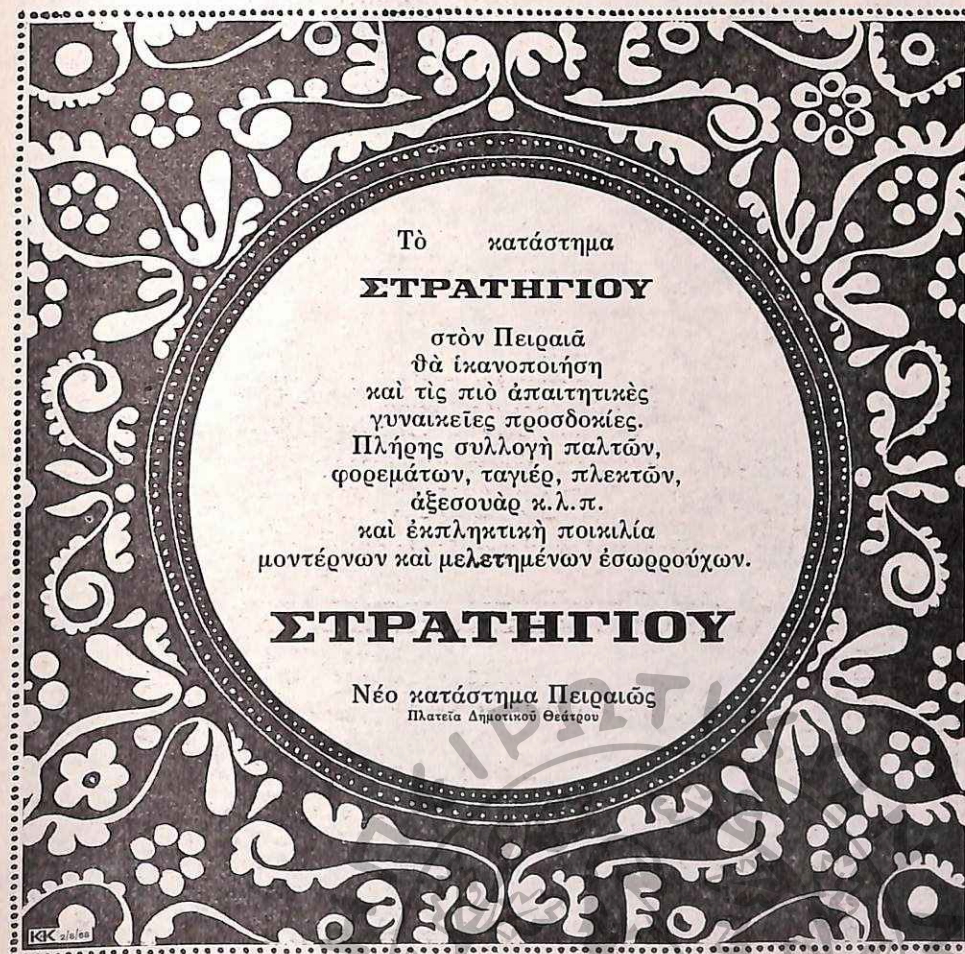
Έκδρομή 2117

PENTEΛΗ (πεζοπορική)

Αναχώρηση το πρωί στις 7.30 με τα μέσα συγκοινωνίας για την Αγ. Τριάδα Πεντέλης. Απ' εκεί θα γίνει η διαδρομή Πηγή Κρυστάλλη - Άγιος Πέτρος - Ξυλοκέρικα - Νέα Μάκρη. Επιστροφή με τα μέσα συγκοινωνίας. Τρόφιμα μαζί

Έξοδα άτομικά

Αρχηγός ο κ. Παναγ. Μακρής

ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ

και στην ΑΘΗΝΑ

60 χρόνια στην Πλατεία Καπνικαρέας

Ἡ Μόδα

Bambino

1974-1975

Τὰ εἰδικὰ Παιδικὰ Καταστήματα

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Β. ΚΩΝ/ΝΟΥ - ΣΩΤΗΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΜΟΥ 21

τὸ ΘΑΥΜΑ ΜΙΝΙ πλυντήριο γιὰ ΜΑΞΙ ἀπόδοση

- 2,5 ΚΙΛΩΝ
- ΘΕΡΜΑΙΝΟΜΕΝΟ
- ΑΥΤΟΜΑΤΟ
- ΑΘΟΡΥΒΟ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

Baucknecht
Μπάουκνεχτ
ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

PRODUCTA

Γενική Ἀντιπροσωπεία: ΚΑΡΙΜΕΞ - ΖΑΜΠΑ
Φαλήρου 7, Πειραιὺς — Τηλ. 49 100 36

Όσοι
βρίσκονται
κοντά σας
αναπνέουν
τήν
φρεσκάδα
σας

ΛΑΜΔΑ ΑΛΦΑ

Ο αποσμητικός αφρός του
σας ντύνει
μέ φρεσκάδα για 24 ώρες
ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΟ ΣΑΠΟΥΝΙ
pink.stop
ME INODOR

Τώρα που θα ετοιμάσετε
έορταστικά φαγητά
και γλυκά, φτιάξτε τα
υγιεινότερα και νοστιμότερα
ΜΕ ΑΡΑΒΟΣΙΤΕΛΑΙΟ

ΒΙΑΜΥΛ

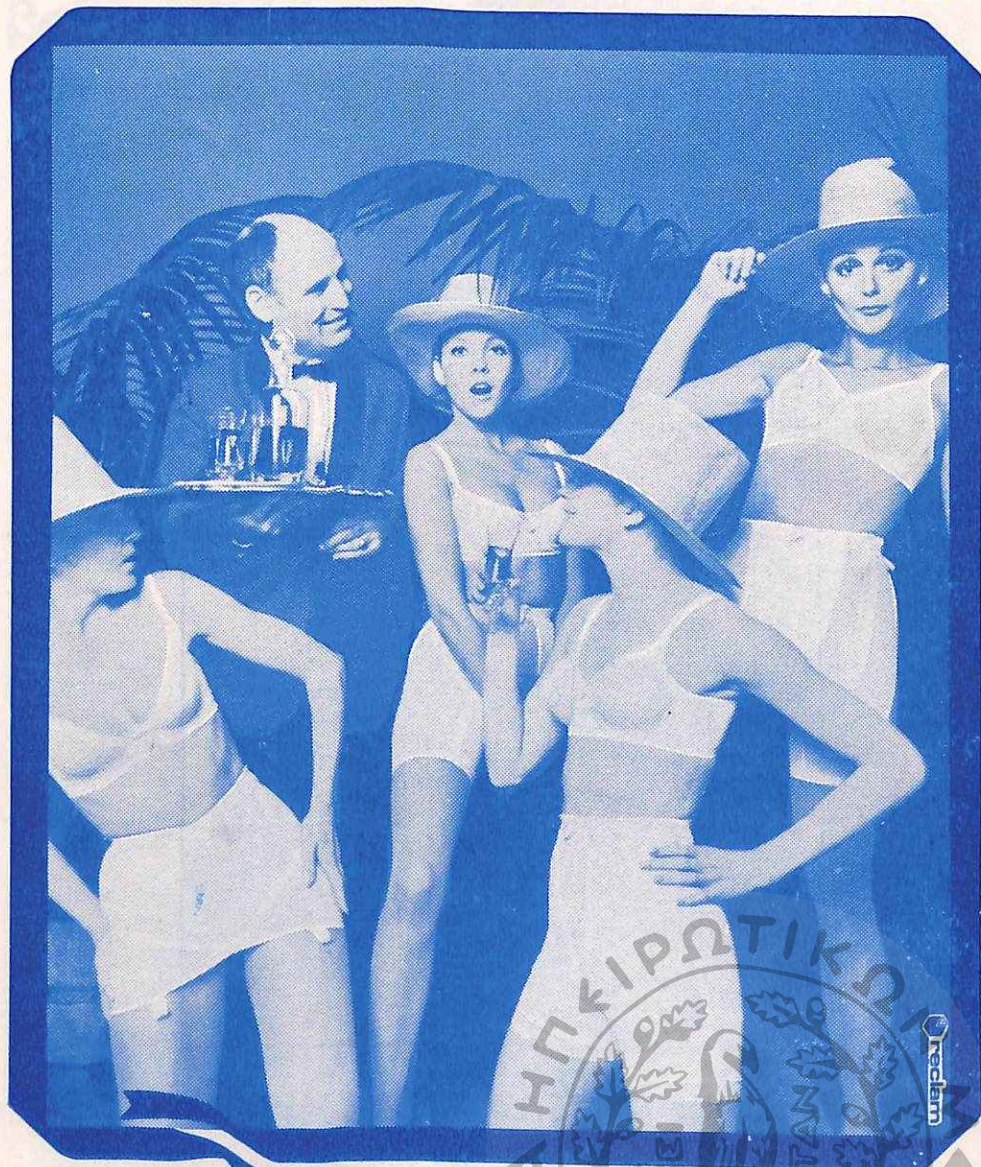
έγγυημένο!

ΛΑΜΔΑ ΑΛΦΑ

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΓΙΑ
ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

FIESTA FORM 2000

"Όπλα μυστικά κομψότητας και γοητείας..."

Φίρμα τελειότητας για γυναίκες έρωτα.

ΕΡΜΟΥ 50

Ι.ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

ΠΡΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ